

KONTAKTY®

NR 347 | STYCZEŃ | 2024

1995-2024

TEL.: 030 / 324-16-32, FAX 030 / 375-91-850

e-mail: webmaster@kontakty.org

www.kontakty.org

TU WSZYSTKO GRA! TU WSZYSTKO GRA! TU WSZYSTKO GRA!

PŁUCA PO PANDEMII.

GRAMY DLA DZIECI I DOROSŁYCH

ZAPRASZAMY NA NASZE WYDARZENIA

Co? **BEFORE PARTY**
Gdzie? Klub Polskich Nieudaczników (Ackerstraße 168, 10115 Berlin)
Kiedy? 20.01.2024, 18:00
Atrakcje: **KONCERTY** >> Dagmara Korona; Celina Muza; Stan Zawieszona; Aukcje

Co? **32. FINAŁ WOSP BERLIN**
Gdzie? Statthaus Böcklerpark (Prinzenstraße 1, 10969 Berlin)
Kiedy? 27.01.2024, od 15:00
Atrakcje: **DLA DZIECI** >> bal karnawałowy, malowanie twarzy, eksperymenty, kącik kreatywny, gry i zabawy

KONCERTY >> Trawy i Kamienie; Kasia Vega; Dusza Dariusza;
Aukcje: Świąteczko do Nieba; NIESPODZIANKA i wiele więcej ...

Co? **MORSOWANIE z OŚWIATĄ**
Gdzie? Jagdhaus (Niederneuendorfer Allee 80, 13587, Berlin)
Kiedy? 28.01.2024, od 11:00
Atrakcje: Morso-aukcje, Mini-party na plaży

Co? **ZBIÓRKA WOSP Berlin NA MIEŚCIE**
Gdzie? Alexanderplatz; Brandenburger Tor; Rathaus Spandau;
przy kościołach w których są odprawiane msze w języku polskim i
w wielu innych miejscach...

SZUKAJCIE PUSZEK STACJONARNYCH

COSMO

**FIRMA
FALKO
FALKEN
KÜCHEN**

<https://www.wospberlin.de>

<https://www.facebook.com/wosp.berlin>

kontakt@wospberlin.de

Drogie Czytelniczki, Drodzy Czytelnicy!

Jak zakończyć stary rok i przywitać nowy? Berlin ma na to doskonałą odpowiedź: biegiem! 31 grudnia odbył się Bieg Sylwestrowy, 1 stycznia odbędzie się Bieg Noworoczny. Start w samo południe pod Bramą Brandenburską. To nie jest wyścig z pomiarem czasu i ceremonią wręczenia nagród, ale bardzo relaksujące wydarzenie sportowe dla wszystkich.

Jak człowiek biega, to różne rzeczy sobie w głowie układa, także podsumowania starego roku. Jaki był? Czy coś się zmieniło? Jakie plany zostały zrealizowane, które zeszły na dalszy plan? Kto stał się dla nas inspiracją? Z czego czerpaliśmy energię? Grzegorz Szklarczuk jak zwykle zrobił dla nas sportowe podsumowanie roku. W tym świecie widać bardzo dobrze wzloty i upadki oraz to, co daje determinacja i niepoddawanie się. „Dużo widziałam, dużo zwiedziłam, jeszcze więcej się nauczyłam” – tak pierwsza rakietka kobiecego tenisa, Iga Świątek, podsuwała rok 2023. 86% wygranych spotkań, w tym zwycięstwo w paryskim French Open. 10 milionów dolarów nagród. Strata pozycji lidera i spektakularny powrót na szczyt. A Wy? Co zobaczyliście? Co zwiedziлиście? Czego się nauczyliście?

Nowy Rok to nie tylko czas podsumowań, ale może przede wszystkim planowania. A ponieważ może w tym przeszkodzić ogólny wir poświąteczny, jeszcze Sylwestrowy, kiedy mamy rodzinę, dzieci, dom, nie jest to łatwe, dlatego bardzo polecamy przepisy na szybkie 20 minutowe dania Bogusława Sypnia. Z radością czekamy na nowe pomysły kucharza w nowym 2024 roku!

Tymczasem przed nami karnawał. W czasach staropolskich, gdy nastał Nowy Rok, ludzie bardzo chętnie uczestniczyli w różnych zabawach i ucztach. Okres karnawału potocznie w Polsce zwany był zapustami. Bawiono się wówczas zarówno na świeżym powietrzu, jak i na wielkich salach balowych. Na czym polegały kiedyś noworoczne zabawy, opisuje w swym artykule Ewa Michałowska-Walkiewicz. Kiedyś to były zwyczajnie! Nam najbardziej spodobało się zanoszenie w Nowy Rok do lasu snopa zboża, który oczywiście musiał być udekorowany orzechami i jabłkami, by drzewom i zwierzętom leśnym było przyjemnie.

Życzymy i Wam wielkiej przyjemności! Co Wam ją sprawia? Eksperymentujcie! A może będą to w nowym roku nowości? Spróbujcie czegoś, czego nie robiliście. Na przykład przeczytajcie jakąś powieść niemieckiego autora. Przyznajcie się – jak często sięgacie po literaturę niemiecką? Rozmówczyni Anny Burek Natalia Prüfer w wywiadzie podaje najciekawsze tytuły ostatnich lat. Przeczytajcie a potem zapiszcie się do klubu książki online! Bo czemu nie?

Do dzieła! I Pomyślnego nowego roku! Przyjemności!

Redakcja

Z głębokim żalem zawiadamiamy że w dniu 20.11.2023 tragicznie zginął

† Lekarz Jerzy Szybist

Rodzinie i Bliskim Zmarłego składamy wyrazy szczerego współczucia. Pacjenci, współpracownicy, znajomi i przyjaciele

Spis treści

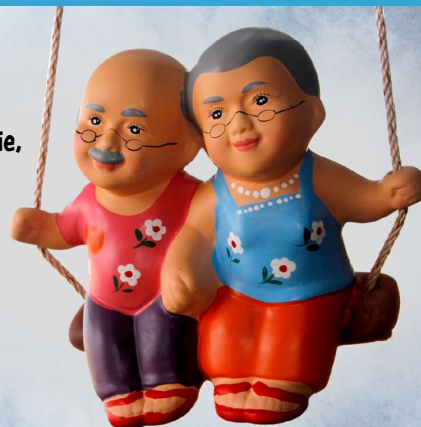
PRAWO / ADWOKACI	str. 8
NIERUCHOMOŚCI - kupno, sprzedaż, wynajem	str. 10
TEUMACZE	str. 14
FINANSE / KSIĘGOWOŚĆ / UBEZPIECZENIA	str. 15
NAUKA / PRACA	str. 17
KUPNO / SPRZEDAŻ	str. 18
ZDROWIE	str. 19
MATRYMONIALNE / TOWARZYSKIE	str. 21
USŁUGI / INNE	str. 22
MOTORYZACJA / TRANSPORT	str. 25

ŚWIĘTO BABCI I DZIADKA

21-22 stycznia

Mimo, że styczeń jest jednym z zimowych miesięcy, pełnych zimnych, chłodnych i krótkich dni, to jednak są tam takie dwa dni, jedyne dwa dni w roku, kiedy każdemu robi się cieplej na sercu, bo przecież jest to święto naszych kochanych babć i dziadków. Życzymy wszystkim babciom i dziadkom zdrowia, pomyślności i spełnienia marzeń!

Bardzo Was kochamy, dobrze o tym wiecie, bo jesteście dla nas najukochańsi na świecie!

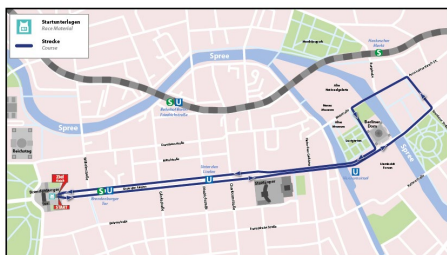
Styczeń w Berlinie

Bieg Noworoczny

1 stycznia 2024

Berliner Neujahrslauf
Strecke/Course

Berliner
Neujahrslauf

Tak jak kończy się stary (sportowy) rok, tak zaczyna się nowy: imprezą biegową. Bieg noworoczny pod Bramą Brandenburską przyciąga co roku 3500 biegaczy.

Bieg organizowany przez SCC nie jest wyścigiem z pomiarem czasu i ceremonią wręczenia nagród, ale bardzo relaksującym wydarzeniem biegowym dla wszystkich. Około czterokilometrowa trasa prowadzi od Bramy Brandenburskiej wzdłuż Unter den Linden, dużym łukiem wokół berlińskiej katedry, a następnie z powrotem do Bramy Brandenburskiej.

Nie jest wymagana wcześniejsza rejestracja - biegacze i spacerowicze mogą po prostu spontanicznie dołączyć. Udział w biegu noworocznym jest bezpłatny. Podczas biegu SCC będzie zbierać datki na szczytny cel.

Start i meta: Brama Brandenburska (Pariser Platz)

Start: 1 stycznia 2024 r.

Godzina startu: 12 w południe

Opłata za wstęp: wstęp bezpłatny, darowizny mile widziane

Dni Tańca

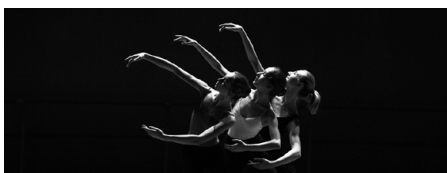
4-20 stycznia

Dni Tańca (Tanztage) to festiwal tańca współczesnego skupiający się na odkrywaniu i wspieraniu wschodzących choreografów i tancerzy z Berlina.

Większość uczestniczących w wydarzeniu choreografów i tancerzy stosuje podejście interdyscyplinarne. Spektakle zawierają elementy sztuki wizualnych, muzyki i języka, inne inspirowane są bieżącymi wydarzeniami politycznymi. Popkulturowe odniesienia i gatunki, takie jak np. breakdance, kultura klubowa, talk show i muzyka pop są również częścią festiwalu.

Wszystkie spektakle taneczne odbywają się w Sophiensaele w Berlinie-Mitte, jednej z najważniejszych przestrzeni produkcyjnych i performatywnych dla teatru offowego w Niemczech. Pełny program festiwalu dostępny jest na oficjalnej stronie internetowej Sophiensaele: www.sophiensaele.com

Adres:
Sophienstraße 18
10178 Berlin

Seek – targi młodej, miejskiej mody

Styczeń 16-17, 2024

Międzynarodowe marki i projektanci prezentują swoje kolekcje na kolejny sezon!

Targi mody Seek koncentrują się na wysokiej jakości modzie miejskiej dla młodego pokolenia. Około 250 międzynarodowych marek zaprezentuje swoje kolekcje na następny sezon w Messe Berlin. Około 90 procent pokazywanej tu mody pochodzi od marek tworzących głównie odzież męską. Znajdziemy tu jednak również odzież damską, akcesoria, buty a także gadzety lifestyle'owe.

Adres:
STATION BERLIN
Luckenwalderstr. 4-6
10963 Berlin

Godziny otwarcia:
Wtorek 16.01.2024, 10:00-19:00
Środa 17.01.2024, 10:00-18:00

Szczegóły: seek.fashion

British Shorts

18-24 stycznia 2024

Krótkie, ale wyraziste: Festiwal filmowy British Shorts pokazuje najzabawniejsze, najdziwniejsze i najbardziej ekscytujące filmy krótkometrażowe z Wysp Brytyjskich.

British Shorts to berliński festiwal filmowy celebryjący twórczość filmowców mieszkających i pracujących w Wielkiej Brytanii, Irlandii Północnej i Republice Irlandii. Jest to również konkurs: Oprócz obejrzenia zupełnie nowych i innowacyjnych filmów, zarówno jury, jak i publiczność mają możliwość przyznania nagrody najlepszemu filmowi. Projekcjom filmowym towarzyszą liczne koncerty, występy komediowe i imprezy.

Konkurs jest otwarty na różne gatunki filmowe. Są wśród nich dramaty, komedie, thrillery, filmy akcji, animacje, eksperymenty, dokumenty, horrory, filmy science fiction, a także teledyski. Filmy wyświetlane są w dwóch małych i przytulnych kinach studyjnych: Sputnik Kino i City Kino Wedding.

Bilety na British Shorts można nabyć bezpośrednio przed seansami oraz w przedsprze-

daży w kasie lub online. Pełny program i linki do uczestniczących kin są dostępne na stronie British Shorts. Wszystkie filmy wyświetlane są w oryginalnym formacie, tj. w języku angielskim i bez napisów.

Sputnik Kino & City Kino Wedding

International Green Week Berlin

19-28 stycznia 2024

Międzynarodowy Zielony Tydzień w Berlinie ma za sobą ponad 80 lat bogatej w wydarzenia historii. Z prostych lokalnych targów stały się one najważniejszymi międzynarodowymi targami dla przemysłu spożywczego, rolnictwa i ogrodnictwa. Od 1926 roku ponad 72 000 wystawców ze 116 krajów zaprezentowało szeroką gamę produktów ze wszystkich kontynentów ponad 29 milionom branżowych i prywatnych odwiedzających.

Międzynarodowy Zielony Tydzień w Berlinie jest jednym z najbardziej tradycyjnych berlińskich targów i jednym z najbardziej znanych wydarzeń w Niemczech. Od tego czasu producenci żywności z całego świata wykorzystują IGW do wprowadzania nowych produktów, testowania żywności na rynku i budowania tożsamości marki. Prezentacje produktów są często pogrupowane tematycznie i posortowane według kategorii, metody produkcji lub obszaru pochodzenia.

Każdego roku absolutnym „must” dla każdego odwiedzającego staje się Hala Kwiatowa. Oprócz kolorowych aranżacji ogrodowych oferuje ona program scen ogrodniczych, pokazy ogrodnicze i ciekawostki na temat ogrodnictwa miejskiego. Wśród wystawców w hali kwiatowej znajdują się stowarzyszenia ogrodów działkowych, Centralne Stowarzyszenie Ogrodnicze, Berliński Ogród Zoologiczny i Grün Berlin GmbH. Będzie można podziwiać tysiące wcześniej kwitnących roślin.

Tereny wystawowe rolnictwa i hala kwiatowa z ogrodnictwem znajdują się w południowej części terenów wystawowych pod wieżą radiową. Kulinarna wycieczka po Niemczech prowadzi przez zachodnie hale wokół letniego ogrodu. Międzynarodowy przemysł spożywczy koncentruje się głównie we wschodnich halach na terenie wystawy.

Bilety:

Całodniowy: 16 Euro
Na całe wydarzenie: 42 Euro

SixDay Berlin

25 – 27 stycznia 2024

Podczas sześciodniowego wyścigu na Velodromie zawodowi i amatorscy kolarze rywalizują ze sobą z zapierającą dech w piersiach prędkością.

Wydarzeniom sportowym towarzyszy program pokazowy dla młodszych i starszych. Podobnie jak w poprzedniej edycji, sześciodniowy wyścig odbędzie się w ciągu trzech dni, w przeciwieństwie do tego, co sugeruje nazwa. Zazwyczaj Velodrom przekształca się w prawdziwą halę widowiskową z urozmaiconym programem rozrywkowym dla młodszych i starszych. Szczegóły tegorocznego programu zostaną podane bliżej wydarzenia.

Berlińska Sześciodniówka, której początki sięgają 1909 roku, jest najstarszym sześciodniowym wyścigiem na świecie. W pierwszym roku, 15 drużyn składających się z dwóch kolarzy rywalizowało w hali wystawowej berlińskiego zoo o chwałę i, co nie mniej ważne, 5000 złotych marek.

CTM Festival

26 stycznia - 4 lutego 2024

CTM Festival for Adventurous Music and Art celebrytuje muzykę eksperymentalną, współczesną i elektroniczną w specjalnych miejscach związanych z nocnym życiem Berlina.

Każdego roku CTM ma na celu zwrócenie uwagi na artystów z regionów spoza zwykłych hotspotów muzyki elektronicznej i eksperymentalnej. Mottem festiwalu w 2024 roku jest „Sustain”. Za pomocą muzyki i dźwięku uczestnicy zajmują się przeciwstawnymi biegunami między determinacją a strachem, między trwałością a stratą, między przetrwaniem a bólem.

Festiwal odbywa się we współpracy z Transmediale, które równolegle do CTM organizuje Haus der Kulturen der Welt. Wspólnie oba wydarzenia postrzegane są jako jedna z największych na świecie platform do refleksji nad kulturą cyfrową.

Szczegóły: www.ctm-festival.de/

Viva Frida Kahlo

Do 31 stycznia 2024

fot. www.vivafridakahlo.de

Wciągająca wystawa „Viva Frida Kahlo” w Napoleone Complex to wizualnie wciągająca podróż przez życie i twórczość słynnej meksykańskiej artystki.

Wystawa daje 360-stopniowe wrażenia sensoryczne, eksplozję kolorów i czystą witalność. Odwiedzający Napoleone Complex wyruszą w podróż do Casa Azul w Coyoacán w Meksyku, gdzie młoda Frida Kahlo zaczęła malować po tym, jak została przykuta do łóżka po poważnym wypadku.

Do opisu wystawy zostało użyte słowo „Immersive” – ono najlepiej opisuje to, jak widz jest zanurzony w multimedialnej iluzji obrazu i dźwięku, i staje się po prostu częścią tej interakcji. Niejako wchłonięty przez ekrany ze

sztuką. Korzystając z systemu projekcji 3D, treści takie jak grafika, animacje, obrazy lub filmy mogą być wyświetlane na trójwymiarowych obiektach, tworząc niepowtarzalną atmosferę. Można odlecieć!

Odwiedzający zostają dosłownie wciągnięci do świata Fridy Kahlo w latach dwudziestych, trzydziestych i czterdziestych XX wieku i zanurzają się w jej kolorowych obrazach i autoportretach przedstawiających życie pełne wdzięku, bólu i niezłomnej woli życia. Wszechstronne projekcje tworzą egzotyczne kolorowe światy pełne emocji i pozwalają odwiedzającym doświadczyć pełnego efektu dzieł Fridy Kahlo w dużym formacie.

Wykorzystując projektory o wysokiej wydajności, obrazy Kahlo, które w porównaniu z oryginalną wersją wydają się niemal maleńkie, są ożywiane i wyświetlane na ścianach o długości do 10 metrów i wysokości 5,5 metra, a także na podłodze sali wystawowej. Aby zapewnić wszechstronne wrażenia sensoryczne, narrator w roli artysty prowadzi zwiedzających przez emocjonalny świat wyemancypowanego malarza za pomocą oryginalnych cytatów. Specjalnie skomponowana ścieżka dźwiękowa podkreśla wciągającą inscenizację.

Adres:
Napoleone Komplex
Modersohnstraße 49a
10245 Berlin-Friedrichshain

Bilety: €20, ulgowy €15

Marta Janik

więcej szczegółów
w styczniowym wydaniu
„Kontakty”

2024

32

wielka orkiestra
świątecznej
pomocy

**FINAL
BERLIN**

TU WSZYSTKO GRA! OK!

**PŁUCA PO PANDEMII.
GRAMY DLA DZIECI
I DOROSŁYCH.**

32. FINAL WÓŚP ZAGRA 20, 27 I 28 STYCZNIA 2024

**DOSKONAŁY PREZENT NOWOROCZNY:
BILET NA BAL!**

**POLONIJNY
BAL KARNAWAŁOWY**

Odbędzie się w dniu 27 stycznia 2024 roku
w sali Palais am See, Tegel, Wilkestr. 1.

Bilety do nabycia w biurze miesięcznika „Kontakty”
przy Ollenhauer Str. 45, 13403 Berlin,
tel.: 030 324 16 32, 0178 6990385, 0176 21137428

**DO TAŃCA GRA ZESPÓŁ
OMEN BAND Z KRAKOWA**

WARTO WIEDZIEĆ

Talleyrand - mistrz dyplomacji, który przeżył wszystko

Charles Maurice de Talleyrand-Périgord to postać, która do dziś budzi kontrowersje. Był on bowiem jednym z najwybitniejszych dyplomatów w historii, ale jednocześnie był też człowiekiem o zmiennych poglądach i lojalnościach. Kim był Maurice Talleyrand?

Urodzony 2 lutego 1754 roku w Paryżu, pochodził z arystokratycznej rodziny, która mimo swojej długiej i znaczącej historii nie była szczególnie zamożna. Jego ojciec, Hrabia Charles Daniel de Talleyrand-Périgord, był wysoko postawionym oficerem w armii francuskiej. O Talleyrandzie często mówi się, że był oportunistą. Rzeczywiście, w ciągu swojego życia zmieniał stronnictwa polityczne i sprzymierzał się z różnymi władcami. Jednak czy to oznacza, że był oportunistą? Talleyrand był człowiekiem o realistycznym spojrzeniu na świat. Wierzył, że polityka jest grą, w której zwycięża ten, kto jest najbardziej elastyczny i potrafi dostosować się do zmieniających się okoliczności. Nie był idealistą. Nie wierzył w słuszność jednej idei czy doktryny. Uważał, że najważniejsze jest to, aby osiągnąć pożądaną cel. Oczywiście można zarzucić Talleyrandowi, że był cynikiem i że kierował się wyłącznie własnymi interesami. Jednak trzeba też pamiętać, że żył w czasach, w których polityka była bardzo brutalna i nie było miejsca na ideały.

Jego matka zmarła, gdy miał zaledwie 10 lat. Ta strata była dla Talleyranda bardzo bolesna. Od najmłodszych lat był bardzo z matką związany i jej odejście było dla niego wielkim szokiem. Była dla niego wzorem do naśladowania i jej śmierć wpłynęła na jego późniejsze życie. Młody Périgord był słabego zdrowia i często chorował. W wieku 17 lat doznał poważnego wypadku, w wyniku którego jego stopa została zniekształcona. Ku-lawizna miała decydujący wpływ na jego przyszłą karierę. Niezdolny do służby wojskowej skierowany został na ścieżkę kościelną. Talleyrand musiał nauczyć się chodzić o kulach, co ograniczyło jego możliwości fizyczne. Nie pozwolił jednak, aby niepełnosprawność go hamowała. Nadal realizował swoje ambicje i pisał się po szczeblach kariery politycznej.

Jako młody człowiek Talleyrand uczęszczał do Collège d'Harcourt w Paryżu, a następnie do seminarium Saint-Sulpice. W tym okresie zafascynowały go prace filozofów oświecenia, co zaważyło na jego późniejszym, sceptycznym podejściu do religii i polityki. Od młodości był związany z Kościołem Katolickim. Jego kariera kościelna nabrała tempa, kiedy to w 1779 roku został wyświęcony na księdza, a rok później objął wpływową stanowisko Agent-General of the Clergy. W tej roli wykazał się niezwykłą energią w obronie kontrowersyjnych przywilejów Kościoła, w tym prawa do posiadania majątków ziemskich. Jego działania przyniosły mu nominację na biskupa Autun w 1788 roku, w wieku 24 lat. W czasie Rewolucji Francuskiej Talleyrand był jednym z jej zwolenników i orędowników, wspierając m.in. sekularyzację dóbr kościelnych. Jego działania doprowadziły do konfliktu z papieżem i ostatecznego zrezygnowania z funkcji biskupiej w 1791 roku. Od tego momentu skupił się na karierze dyplomatycznej i politycznej, będąc kluczową postacią w różnych rządach Francji, w tym podczas rządów Napoleona, Restauracji Burbonów oraz panowania Ludwika Filipa.

Talleyrand był znanym dyplomata, pełniąc funkcję ministra spraw zagranicznych Francji w kilku okresach swojej kariery. Był również głównym negocjatorem Francji podczas Kongresu Wiedeńskiego w latach 1814-1815, gdzie odegrał znaczącą rolę w negocjacjach na rzecz korzystnego układu dla Francji. Przez lata szlifował i doskonalił swoje umiejętności jako człowiek o niezwykłej inteligencji i sprycie. Był bardzo dobrym obserwatorem i potrafił wyciągać wnioski z wydarzeń. Dzięki tym cechom był w stanie przetrwać w zmiennych czasach rewolucji i cesarstwa. Périgord był jednym z pierwszych francuskich hierarchów kościelnych, którzy poparli rewolucję. Uważał, że rewolucja może doprowadzić do reform, które poprawią sytuację Francji. Jednak z czasem Talleyrand zaczął się do tych poglądów dystansować. W tym wszystkim jednak był niestrudzonym realistą i uważał, że polityka jest grą, w której zwycięża ten, kto jest najbardziej elastyczny i potrafi dostosować się do zmieniających się okoliczności.

wał się do zmieniających się okoliczności. Dlatego też nie wahał się zmieniać stronnictw politycznych, jeśli uważał, że jest to korzystne dla niego lub dla Francji.

Talleyrand był świadkiem i uczestnikiem wielu ważnych wydarzeń historycznych, m.in. negocjacji pokojowych, które zakończyły wojny rewolucyjne i napoleońskie. Dzięki jego umiejętnościom Francja zachowała swoją suwerenność i nie została podzielona między zwycięskie mocarstwa.

Talleyrand był też jednym z architektów Świętego Przymierza, które miało na celu utrzymanie pokoju w Europie po upadku Napoleona oraz współtwórcą systemu monarchii konstytucyjnych, który stał się podstawą dla rozwoju demokracji w Europie. Charles Maurice Talleyrand to z całą pewnością postać, która wywarła duży wpływ na historię Francji i Europy. Kontrowersyjny do szpiku kości, niezwykle barwny, złotousty arystokrata. Był on jednym z najwybitniejszych ministrów w historii i jego umiejętności nadal są wykorzystywane przez polityków i dyplomatów na całym świecie. Zmarł w 1838 roku w wieku 84 lat.

**Doradztwo Ubezpieczeniowe
i Konsulting Kredytowy
Bartosz Drajling**
Berlin-Wilmersdorf
T: 01511 8666 445 • F: 030 92109905
M: consulting@dcb Berlin.biz

Oplątek Wigilijny Berlińskiej Polonii 2023

W Berlinie Polonia spotkała się przy wigilijnym stole w historycznej LabSaal na obrzeżach Berlina w malowniczej scenerii berlińskiej wioski wcielonej na początku poprzedniego stulecia w granice miasta. Ten sielski charakter pasuje do charakteru spotkania wigilijnego. Dlatego udali się więc wszyscy, którzy sprzyjają działaniom zarządu Polskiej Rady Związku Krajowego na Lübars, aby przełamać się opłatkiem i wspólnie zaśpiewać „Wśród nocnej ciszy”. Na spotkaniu przybyło 160 przedstawicieli związków polonijnych z Berlina; działacze polonijni, prezesi, animatorzy kultury, nauczyciele, sportowcy, artyści, polonijni dziennikarze, pisarze, fotografowie, turyści, biznesmeni, członkowie i przyjaciele polskiej Rady. Witając gości przewodniczący Polskiej Rady Ferdynand Domaradzki podkreślał wagę wspólnego działania, które wtedy przynosi skutki, gdy Polonia mówi jednym donośnym głosem.

Na spotkanie przybyła Burmistrz Dzielnicy Reinickendorf Pani Emine Demirbükten-Wegner oraz Radna Dzielnicy Pani Julia Schrod-Thiel. Pani Burmistrz wraz z życzeniami przekazała na ręce prezesa zarządu Polskiej Rady podziękowania za wieloletnią owocną współpracę i polski wkład w kształtowanie wielokulturowego oblicza Reinickendorf, gdzie Polacy zajmują ważne i zauważalne miejsce. Podkreślała, że przetrzymywanie kul-

tury, tradycji i języka są wartościami, które każdy powinien pielęgnować. Zapewniała, że będzie odwiedzać imprezy Polskiej Rady, bo z przyjemnością poznaje coraz to nowe polskie tradycje i zwyczaje, a polska bombka, którą otrzymała zajmie szczególne miejsce na choince w jej domu. Jako świąteczny podarek przekazała czek od Ratusza w dowód uznania dla pracy zarządu.

Z Polski przybyli ważni goście przywożąc życzenia z Senatu RP: Senarowie Wojciech Ziemiak, Benjamin Godyla i Janusz Godek. Obok życzeń przywieźli obietnicę, że Polonia Berlina będzie pod ich szczególną opieką. Wszyscy zapewniali, że z wielką przyjemnością przyjęli zaproszenia Rady, aby osobiście przekazać życzenia i przełamać się opłatkiem z członkami berlińskiej polonijnej rodziny.

Pani Alicja Brzan-KłoS z Górnośląskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Katowicach i członek Rady Krajowej przywozila życzenia od Zarządu Krajowego Stowarzyszenia. Ze Stowarzyszeniem w Katowicach Rada współpracuje od wielu lat na polu wymiany szkół, pomocy dla uciekinierów z Ukrainy, a tym roku także akcji „Podaruj znicz na Kresy”. Z Kołobrzegu przyjechała wiceprezydent Pani Ewa Pelechata, a ze Szczecina przedstawiciele Stowarzyszenia Partnerstwa Miast Berlin-Kreuzberg -Szczec-

cin. Kierownik Biura Polonii w Berlinie dr Brygida Helbig-Miszewski i Kierownik portalu VIVA Agata Lewandowski przekazały ciepłe życzenia od Biura.

Dzieci z teatru „Bez Paniki” PTS „Oświata” przygotowały przepiękne jasełka, pod kierunkiem Edyty Gurdy - Jędrasiak i Magdaleny Grzybeckiej - Szczepańskiej. Małgorzata Sitek i Andrzej Szpak animowali Polonusów do wspólnego śpiewania kołęd. Wieczór prowadzili Przemysław Walkowicz i dr Małgorzata Śniadecka. Wszystkim wykonawcom serdecznie dziękujemy! Dziękujemy polskim restauratorom „Polskiemu Bistro”, Sklepom u „Zosi” i wszystkim, którzy zadbali, aby na polonijnej wigilii nie zabrakło polskich tradycyjnych potraw. Dziękujemy Panu Senatorowi Godyli za polskie wypieki i pierniczki,

którymi obdarował każdego z uczestników. Paczki i dary przyniesione przez Polonię pod choinkę przekazane zostaną do Pierwszego i Drugiego Oddziału Domu Dziecka w Świebodzinie. W imieniu wychowanków dziękujemy. Dziękujemy czasopismu „KONTAKTY” za sponsoring i wsparcie medialne. Projekt współfinansowany był ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach Konkursu dla Organizacji Polonijnych -Regranting 2 Edycji poprzez Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” w Warszawie za co w imieniu berlińskiej polonijnej rodziny składamy serdeczne podziękowania!!!

Małgorzata Kohn

Sylwester

Czyli „dziki człowiek”

Wielkie bale, muzyka, no i oczywiście eleganckie stroje, to elementy zabaw sylwestrowych kończących się po północy w dniu 1 stycznia. Właśnie tak zawsze witano Nowy Rok, oczekując, że przyniesie on ze sobą długo oczekiwane dobro. Nazwa Sylwester, pochodzi z łacińskiej terminologii. Określa ona nazwę Silvestris, odnoszącą się do człowieka dzikiego, który mieszka z dala od osiedli mieszkańców. Podobno tak właśnie, zachowywali się niektórzy uczestnicy wspomnianego balu.

Witać Nowy Rok

Podobno zabawy witające Nowy Rok, często nazwane były dzikimi, zatem doskonale też pasuje do nich nazwa Silvestris. Strzelano wtedy z pistoletów i rzucano w ścianę ostrymi toporkami. Historia zabaw sylwestrowych sięga okresu starożytnego. Utożsamia się ją bardzo często z Dionizjami greckimi. W owym czasie, bóg wina i winorośli, błogosławił osobom uprawiającym tę roślinę otrzymaniem mocnego winogronowego trunku. Ludzie radujący się z takiego boskiego daru, wyprawiali ogromne bale na ulicach Grecji. Z biegiem czasu, Grecy utożsamili Nowy Rok jako małą dziecicę. Dlatego też w okresie gdy kończył się jeden rok a następował po nim drugi, mieszkańcy tego kraju organizowali procesje z dziećmi w koszykach, czcząc dodatkowo w ten sposób hellenistycznego boga płodności Dionizosa. Podobnie rzecz się miała w starożytnym Egipcie. Wówczas także czczono małe dzieci, a dorosłym dawano w nadmiarze mocnego wina. Podczas takich uroczystości, zawsze się cieszone, że Nowy Rok spełni ich najgorętsze marzenia, a przede wszystkim, panie które nie mogły doczekać się potomstwa będą miały upragnione dziecko.

Mit laterańskiego smoka

Ale istnieje też inna legenda, dotycząca zabaw sylwestrowych. Wiąże się ona z pradawnym mitem o laterańskim smoku. Wierzono zatem, że grecka wróżka Sybilla przepowiedziała, iż w roku 1000 będzie miał miejsce koniec świata. Proroctwo to miało zaistnieć na całej kuli ziemskiej za sprawą morskiego smoka, potwora Lewiatana. Owcześni ludzie wierzyli, że w 317 papież Sylwester I uwięził tę bestię w watykańskich lochach. Mieszkańcy Imperium Rzymskiego byli przekonani, że obecny ich papież Sylwester II właśnie w 1000 roku uwolnił tego smoka, by ten zniszczył całą ludzkość na ziemi. Warto wspomnieć, że w tamtym czasie wieszczki cieszyły się niezmiernym wprost uznaniem, a każdą ich przepowiednię uważano, że na pewno się ziści.

Radość ze szczęśliwego tysiąclecia

Zatem nocą 999 roku, wszyscy mieszkańcy Rzymu z niezwykłym napięciem czekali na swoją, swoich bliskich i całego świata zagładę. Gdy jednak zegar wybił północ i nic się nie zdarzyło, zapanowała wielka radość wśród całego społeczeństwa. Zaczęto pić alkohol, śpiewać i tańczyć co zapoczątkowało obchody sylwestrowe, na cześć wspomnianego papieża Sylwestra, że nie uwolnił on z watykańskich czeluści potwora. Były obchody te cyklicznie powtarzane już w każdym kolejnym roku. W tę właśnie noc, wspomniany już papież Sylwester II udzielił po raz pierwszy błogosławieństwa „Urbi et Orbi” czyli innymi słowy światu i miastu. Dzień 31 grudnia stał się zatem dniem Sylwestra papieża, który z czasem stał się świętym.

Początki świętowania w Polsce

W Polsce obrzędy sylwestrowe, zaistniały dopiero na początku dziewiętnastego stulecia. Zawitały one u nas przybywszy z Europy Zachodniej. Początkowo Sylwestra, obchodzili jedynie bogate warstwy społeczeństwa.

Magnateria i arystokracja witała Nowy Rok toastem przy picu wina konieczne sprządzanego z Francji lub Węgier. Z biegiem lat, zwyczaj sylwestrowania, przeniół się także na biedniejsze warstwy Polaków. Ziemiańskie zatem, polowali wcześniej na grubego zwierza, z którego robili pyszne pieczenie. Podczas zabawy sylwestrowej, jedli pieczone z chrzanem i kwaszoną kapustą, pili w domach mocą okowitę i tańczyli urządzając sobie huczne bale w domach. Chłopi polscy często śpiewali na świeżym powietrzu przy rozpalonym ognisku, racząc się mocną wódką i gorącym mięsiwem. Kobiety chłopki, udawały się tej nocy pod przydrożne kapliczki, by tam zanościć modły dziękiżycienne za miniony rok. Proszono także Boga o pomyślność w nadchodzącym Nowym Roku, a przede wszystkim o zdrowie.

Trzeba strzelić z dwururki

W Polsce utarł się zwyczaj strzelania z broni palnej, aby Nowy Rok widział, że jest uroczyście witany na tej ziemi. Z czasem palenie ognisk zastąpiono kolorowymi fajerwerkami, a śpiewy i tańce na świeżym powietrzu, zamieniono na huczne bale sylwestrowe w przednich lokalach. Obowiązkową suknią wieczorową na tę okazję była mała czarna, dobrze gdy była ona połączona z małym kapelusikiem. Stroje takie, w dwudziestoleciu międzywojennym, panie już szykowały sobie na bal sylwestrowy od wczesnych miesięcy jesiennych.

Bal na Krynkach

W świętokrzyskiej wiosce Krynkach, w dwudziestoleciu międzywojennym rodzina Gałkowskich postanowiła urządzić w swoim domu zabawę sylwestrową. Zaprosili oni zatem znajomych i sąsiadów, a pani Gałkowska ubrała się w suknię z ogromną krynoliną, która zabierała prawie trzy czwarte powierzchni całego mieszkania. Ściśnięci goście byli bardzo nie zadowoleni z takiej zabawy, zatem o jej przebiegu poinformowali tamtejszą prasę. Nadgorliwy dziennikarz napisał więc...grubaśna Gałkowska blokowała swym obfitym cielskiem w drucianej krynolinie ruchy zaproszonych gości, a fajerwerki na jakie było tą rodzinę stać, zapewniała również Gałkowska, po nadmiernym spożyciu bigosu.

Ewa Michałowska- Walkiewicz

Oferujemy **szybkie terminy!**

Rozmowa z adwokatem odbywa się zawsze w języku polskim

- PRAWO KARNE
- PRAWO CYWILNE
- PRAWO RODZINNE
- PRAWO DROGOWE
- PRAWO BUDOWLANE

Tel. Nr. **030 48 82 57 48** | **+49 176 7311 2026**
www.polski-adwokat-berlin.de

Nürnberger Straße 49, 10789 Berlin, U-Bahnhof: Kurfürstendamm lub Wittenbergplatz

KANCELARIA ADWOKACKA LUIZA A. KIJOWSKA

Adwokat
Fachanwältin für Verkehrsrecht
Kurfürstenstraße 23
10785 Berlin

Tel.: 030 - 311 66 92 - 6
Fax: 030 - 311 66 92 - 7
Mobil: 0178 - 197 90 53

info@ra-kijowska.de
www.ra-kijowska.de

Służę Państwu z pomocą:

- prawo ruchu drogowego

Regulacja wypadków w Polsce i w Niemczech według prawa Unii Europejskiej.

- prawo rodzinne

- prawo cywilne
- prawo karne i wykroczeń
(Ogólne prawo karne, o charakterze seksualnym, narkotyków i nieletnich.)

Mecenas Kijowska rozmawia po polsku i niemiecku.

np

Rechtsanwältin
NATALIA M. POSPIESZNA

- PRAWO RODZINNE, ROZWODY
- PRAWO DROGOWE I KARNE
- PRAWO GOSPODARCZE, WINDYKACJA
- PRAWO UMÓW, ODSZKODOWANIA
- NAJEM I NIERUCHOMOŚCI

+49 (0) 163 9287 373

Kluckstr. 36 · 10785 Berlin · T +49 (0) 30 / 629 330 44
F +49 (0) 30 / 629 330 440 · office@np-law.de · www.np-law.de

UWAGA! Nowy adres!

Stefan Nowak

mecenas

Specjalista prawa rodzinnego

- uznany przez izbę adwokacką specjalista prawa rodzinnego
- wieloletnie doświadczenie w problemach z Jugendamten
- rozwody, alimenty, władza rodzicielska, kontakty z dziećmi itp.

UWAGA! Nowy adres!

Bergmannstr. 103, 10961 Berlin

Tel.: **+4930 /611 33 14**, Mobil: **0177 888 76 03**

Fax: **+4930 / 611 19 05**

E-mail: stefan.nowak@t-online.de

Monika Gdaniec

Adwokat
Fachanwältin für Familienrecht
Specjalistka do spraw rodzinnych

Porady i reprezentacja w sprawach prawa rodzinnego i prawa przemocy domowej:

- separacja
- rozwód
- mieszkanie małżeńskie
- podział majątku
- alimenty separacyjne
- przemoc domowa
- władza rodzicielska
- ustalenie widzeń z dziećmi
- ustalenie i podważenie ojcostwa
- ustalenie miejsca zamieszkania dziecka
- alimenty dziecięce i dzieci pełnoletnich
- porwanie dziecka przez rodzica

Nürnberger Straße 24A
10789 Berlin

www.gdaniec.eu
kanzlei@gdaniec.eu

Telefon: 030/ 397 28 682
Fax: 030/ 397 28 683
WhatsApp: 01515 29 00 995
Facebook:
Adwokat Monika Gdaniec

KAMIL KUBITZ

ADWOKAT - RECHTSANWALT
Mówimy po polsku

Świadczymy usługi prawne w języku polskim w zakresie:

prawa pracy, w tym szczególnie:

- wypowiedzenie umowy o pracę
- świadczenie pracy
- odprawa/odszkodowanie (Abfindung)
- leasing pracowników (Arbeitnehmerüberlassung)
- płaca minimalna
- napomienie (Abmahnung)
- wynagrodzenie
- wynagrodzenie w okresie chorobowym

Doradzamy Państwu w dziedzinach prawa oraz reprezentujemy przed sądami i urzędami.

Kamil Kubitz
Rechtsanwalt/Adwokat

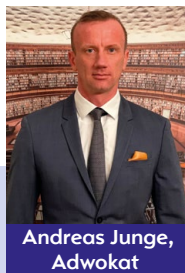
Wittenbergplatz 2
10789 Berlin
Tel.: 030/236377221
Fax: 030/236377269
E-Mail: kamilkubitz@aol.com

Kancelaria prawna Jhb.legal

Prawnicy specjalizujący się w prawie karnym

Od ponad 15 lat

Specjalizacja: prawo karne,
prawo karne skarbowe,
prawo cywilne, prawo pracy

Andreas Junge,
Adwokat

Kontakt:
E-Mail: kontakt@jhb.legal
Internet: jhb.legal

Telefon: polski/rosyjski 0157/37541355

KANCELARIA ADWOKACKA

Rok założenia 2003

Peter Kupisz

Kompetentna opieka prawna jest drogą do sukcesu

Oferuję rzetelne porady oraz opiekę prawną w języku polskim i niemieckim w następujących dziedzinach prawa:

- prawo karne i drogowe
- prawo rodzinne
- prawo pracy
- prawo gospodarcze

Peter Kupisz
biuro:

Blumenstr. 49, 10243 Berlin
(nahe Alexanderplatz
am U-Bhf. Strausberger Platz)

tel.: 030 68 23 11 07
fax: 030 68 23 11 08

kom. 0163/ 53 494 53, e-mail: kupisz@gmx.de, www.kupisz.de

**ANWALTSKANZLEI
STEFAN SLABIK**

PORADY W JĘZYKU POLSKIM I NIEMIECKIM

Szczególnie w kierunkach prawnych:

- PRAWO CYWILNE OGÓLNE - ALLGEMEINES ZIVILRECHT
- PRAWO PRACY - ARBEITSRECHT
- PRAWO CYWILNE I KARNE - DROGOWE - VEHRKEHRZIVIL - UND VEHRKEHRSTRAFRECHT
- PRAWO UBEZPIECZENIOWE - VERSICHERUNGSRECHT

www.advocat-slabik.de

Adwokat Slabik mówi po polsku! Tel.: 030 / 72 0192 88
MOTZENERSTR. 51, 12277 BERLIN Fax: 030 / 72 0192 89
W pobliżu S-Bahn S-2 Mobil: 0179 / 395 03 27
Stacja Schichauweg ca. 300 m e-mail: Raslabik@t-online.de

Rechtsanwaltskanzlei

Grażyna Jopek

Rechtsanwältin i Radca prawny

Masz problemy prawne w Niemczech lub w Polsce?

Porady i obsługa prawna na gruncie prawa niemieckiego i polskiego
Reprezentacja przed sądami w Niemczech i w Polsce

Prawo cywilne (nakaz zapłaty)
rodzinne (rozwoły, alimenty)
spadkowe (testamenty, zachowek)
odszkodowania, prawo najmu
prawo karne, drogowe

Müllerstr. 156 A, 13353 Berlin
U-Bahn: Leopoldplatz

☎ 030 / 547 37 078

Mobil: 01791295896

gjopek@web.de

Rechtsanwaltskanzlei Dr. Liczbański

Rechtsanwalt
Dr. Tomasz J. Liczbański

Porady w języku polskim i niemieckim

Zakres zainteresowań m. in.:

- prawo rodzinne
- prawo związków partnerskich (Lebenspartnerschaften)
- prawo spadkowe
- prawo cywilne

Rechtsanwalt Dr. Tomasz J. Liczbanski
Lauterstr. 14/15, 12159 Berlin przy Breslauer Platz
Tel.: (030) 692 09 778-0, Fax-9, info@liczbanski.de

Rechtsanwalt & Strafverteidiger

- **Adwokat & Obronca karny** -

Kurfürstendamm 152, 10709 Berlin

Tel.: 030 - 80 96 26 31

Mec. Bartłomiej Kononowicz (U7: Adenauerplatz)

- **Prawo karne (główna działalność)**
- **Prawo drogowe (wypadki etc.)**
- **Prawo rodzinne (rozwoły)**
- **Prawo cywilne (nakazy zapłaty etc.)**

Porady w języku polskim i niemieckim

Fax: 030-80 96 26 32 Mobil: 0163 - 384 80 96

E-Mail: ra@kononowicz.de Internet: www.kononowicz.de

Rechtsanwaltskanzlei
in Kooperation (keine GbR)

Rechtsanwalt
Tomasz Kochanowski

Steuerberatungskanzlei

Steuerberaterin Dipl. Kffr.
Katarzyna Kochanowska

Specjalizacja

- * Prawo Karne
- * Prawo Pracy
- * Prawo Podatkowe
- * Obsługa Spółek
- * Prawo Rodzinne

Specjalizacja

- * zakładanie firm i spółek
- * pełna obsługa podatkowa i księgową
- * profesjonalne doradztwo podatkowe z uwzględnieniem międzynarodowego prawa podatkowego

E-Mail: kanzlei-kochanowski@t-online.de E-Mail: stb@kochanowska.de

Hohenzollerndamm 61, 14199 Berlin;

Tel.: 81 82 0003; Fax.: 81 82 0004

Sprechzeiten: Mo., Di., Do. 09:00 – 18:00, Mi. 09:00 – 16:00, Fr. 09:00 – 14:00

BRAINS TRUST GMBH

WIRTSCHAFTSPRÜFUNGSGESELLSCHAFT
STEUERBERATUNGSGESELLSCHAFT

Jesteśmy nowoczesną Kancelarią, łączącą w sobie doświadczenie, dynamizm, konkurencyjne ceny oraz doskonałą jakość usług. Nasza siedziba znajduje się w centrum Berlina w pobliżu Kościoła Pamięci (Gedächtniskirche).

Zajmujemy się obsługą księgową i prawno-podatkową inwestorów z Polski wchodzących lub działających już na rynku niemieckim.

W celu powiększenia naszego zespołu poszukujemy:

- osoby z wykształceniem i doświadczeniem księgowym na rynku niemieckim ze znajomością języka polskiego i niemieckiego
- osoby chętnej do nauki zawodu – specjalista do spraw podatkowych (Ausbildung zum/zur Steuerfachangestellten)

Meinekestr. 27, 10719 Berlin • info@brains-trust.eu

Tel. +49 30 / 88 92 27 80 • Tel. +48 696 004 412

Olga Martin

Pośrednik nieruchomości w Berlinie

www.immolla.com

+49 171-238-14-95

olga@immolla.com

Chcą Państwo sprzedać nieruchomość? Jestem tu dla Was!

Moją specjalizacją jest sprzedaż, zakup i wynajem nieruchomości w Berlinie. Pomagam moim klientom przejść bezpiecznie przez każdy etap sprzedaży.

Pracuję w pięciu językach: niemieckim, angielskim, włoskim, hiszpańskim i oczywiście polskim.

Budynek mieszkalno-usługowo-handlowy zlokalizowany przy rynku w centrum Barlinka ok. 150 metrów od jeziora barlineckiego.

Parametry budynku :

- parter: 2 lokale usługowo-handlowe (wynajmowane) wraz z pomieszczeniem socjalnym oraz gospodarczym o łącznej pow. użytkowej 127,50 m².
- część mieszkalna budynku (poddasze, I piętro, hall na parterze) o łącznej pow. użytkowej 204,21 m²
- pomieszczenia przynależne (piwnica , strych)
- działka o pow. 341 m

Cena; 600 000 euro

tel. +48 601 956 282 **WOJTEK (WL-nieruchomości)**

e-mail : biuro@wl-nieruchomosci.com.pl

NIERUCHOMOŚCI - kupno, sprzedaż, wynajem

Wynajem mały pokój umeblowany dla Pani pracującej. Charlottenburg, blisko S-Bahn Savignyplatz, U-Bahn Wilmerdorferstr. Tel.:0049 1777150360

Mieszkanie od stycznia, atrakcyjna oferta wynajmu pokoju z kuchnią i sypialnią, dla pracującego pana/pary, złotej rączki, który będzie dodatkowo zajmował się domem i ogrodem, sprzątaniem kłatki, zamieszkanie na miejscu z meldunkiem. Berlin Bohnsdorf Tel.: +48 510946916

CHCESZ SPRZEDAĆ NIERUCHOMOŚĆ W POLSCE ale powstrzymuje Cię: zadłużenie ? Egzekucja komornicza? Brak postępowania spadkowego lub inny problem? Zadzwoń +48-888-062-333 lub napisz olgierd@trudnaniernuchomosc.pl. Płacę gotówką, załatwiam wszystkie formalności i dokumenty.

KUPIĘ KAŻDE MIESZKANIE W POLSCE, może być zadłużone, z problemem prawnym, nieuregulowanym spadkiem i in., w udziałach, kamienice. Zapłać gotówką, załatwię wszystkie formalności i dokumenty. Tel. +48-888-062-333

Wynajem Apartament w Międzyzdrojach (35 m²), IV - te piętro, winda, 150 m do morza. Apartament znajduje się w „Rezydencji Bielik”, na terenie której znajduje się basen kryty, sauna, jacuzzi, fizjoterapia, restauracja i kawiarnia. Obiekt zamknięty, chroniony całodobowo. W skład apartamentu wchodzi: 2 pokoje, aneks kuchenny z wyposażeniem, łazienka oraz duży balkon. Tel.: 0176 21137428

Niemiec oferuje pokój w Berlinie-Wittenau do podnajmu od lutego 2024. Łazienka, WC, kuchnia do wspólnego użytku. Zainteresowanych proszę o kontakt pod numerem +49 17610430496

Kobieta z dorosłą córką, szukają mieszkania jedno lub dwu pokojowego z meldunkiem. Tel.:0163 8868636

Buch, czyli książka

Trzy edycje klubu książki online to setki godzin spędzonych na poszukiwaniu tematów około literackich, spotkanie z tłumaczkami literatury niemieckiej na polski, nagrywanie podcastów, spotkanie z niemiecką pisarką Jasmin Schreiber, dziesiątki przeczytanych książek, by wybrać te najlepsze i czternaście omówionych w ramach wspólnych spotkań z uczestnikami, wiele wypitych kaw i jedna myśl: że warto! O internetowym klubie książki "Buch, czyli książka" poświęconemu literaturze niemieckojęzycznej, opowiada pomysłodawczyni oraz organizatorka - Natalia Prüfer.

Fot. Beata Torge Fotografie.

Anna Burek: Natalia, jak zaczęła się Twoja przygoda z Berlinem?

Natalia Prüfer: Pochodzę z Warszawy i wykształcenia jestem teatrolożką – do Berlina przyjechałam dwanaście lat temu z powodów osobistych – założyłam polsko-niemiecką rodzinę. Myślałam, że z takim wykształceniem, znajomością języka angielskiego, doświadczeniem pracy w dużej instytucji kultury w Warszawie, nie będę miała większego problemu ze znalezieniem satysfakcjonującej mnie pracy w mieście takim jak Berlin. Szybko się okazało, że muszę zacząć od kompletnego zera. Postanowiłam więc, że nauczę się niemieckiego. Uparłam się niesamowicie i 9 miesięcy nie robiłam nic innego. Chodziłam na intensywne kursy, starałam się używać niemieckiego na co dzień, jednak stale gdzieś z tyłu głowy miałam takie przekonanie, że przecież nigdy nie będę w stanie w tym języku dojść do poziomu, w którym jestem w stanie odbierać w nim sztukę, teatr, literaturę. Kocham czytać i zastanawiałam się, czy kiedyś będę mogła z przyjemnością robić to w innym języku niż ojczysty. Łatwo nie było, zaczynałam od książek dla dzieci, moje pierwsze lektury zachowałam sobie na pamiętkę - nadal mają na marginesach notatki wykonane przeze mnie ołówkiem: rodzajniki czy tłumaczenia nowych słówek na język polski wraz odmianą przez przypadki. Doskonale pamiętam, co czytałam: „Dzieci z Bullerbyn” i „Małego księcia”. Nie było łatwo, ale po jakimś czasie prób i frustracji zauważyłam, że czytanie w języku obcym

sprawia mi frajdę. Zaczęłam pracować jako recenzentka wewnętrzna dla różnych polskich wydawnictw.

Anna Burek: Nie poszłaś zatem do pracy jako teatrolożka, teraz jesteś inicjatorką i koordynatorką kilkuletniego już projektu „Buch, czyli książka” - jak to się stało?

Natalia Prüfer: Trochę jak w literaturze i teatrze - życie pisze własne scenariusze. Studia magisterskie na Freie Universität robiłam już będąc w ciąży, cztery lata później urodziło się nam drugie dziecko i szybko się zorientowałam, że pomiędzy obowiązkami mamy i codziennym życiem rodzinnym, nie da się iść na etat na osiem godzin dziennie, szczególnie, że mój mąż często podróżował służbowo, a w Berlinie nie mamy żadnej rodziny do pomocy. Nie ma przestrzeni na rozwój kariery, budowanie jej od zera, z dwójką maluchów w domu. Wolne wieczory, spokojne weekendy, które można było wcześniej wykorzystywać na rozwój, wyjście do teatru, jakieś dodatkowe projekty, również przestają istnieć. Mimo to pracowałam: tłumaczenia, pisanie tekstów, wywiady, własne mniejsze lub większe projekty, jak na przykład „Lektury” o polskiej literaturze – to wszystko robiłam w tak zwanym „wolnym czasie” i wtedy zaczęłam się również oficjalnie nazywać freelancerką. Moja młodsza córka pięknie przesypiała wszelkie spacer - zabierałam więc jakąś książkę i korzystałam z każdej możliwej okazji, by przysiąść w parku czy kawiarni

i przeznaczyć czas na lekturę. Potem wybuchła pandemia i siedzieliśmy zamknięci w mieszkaniu. Nie wspominam tego czasu miło, byłam strasznie zmęczona, sfrustrowana, ale coraz częściej budziła się we mnie potrzeba działania - ktoś powiedziałby może, że to niefortunny moment, dla mnie było jednak wręcz odwrotnie. Założyłam bloga na Instagramie o literaturze niemieckiej „Buch, czyli książka”, moja przyjaciółka, w kilka chwil wyczarowała logo, a Marcin Wilk – dziennikarz, pisarz z Krakowa opowiedział mi o Dyskusyjnych Klubach Czytelniczych. Wspólnie wymyśliłiśmy, by zrobić taki polsko-niemiecki projekt online. Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej akurat interesowała się projektami online z racji panującej pandemii. Nie było już więc żadnych wymówek - ruszyliśmy z przygotowaniami do pierwszej edycji, a pod koniec 2023 roku zakończyliśmy trzecią.

Anna Burek: Na czym więcej polega sukces projektu „Buch, czyli książka”?

Natalia Prüfer: To zabawne, bo ja kiedy słyszę o sukcesie, to stale przypominam sobie przygotowania do pierwszej edycji spotkań - gorączkowo wysyłałam zaproszenia na wydarzenia do moich znajomych i rodziny, bo panicznie bałam się, że pomysł internetowego klubu książki się nie przyjmie. Wszyscy zaangażowani w projekt uspokajali mnie jednak, czerpiąc ze swojego doświadczenia związanego z organizacją podobnych przedsięwzięć, i mieli rzeczywiście rację – „Buch, czyli książka” przyjęło się rewelacyjnie. Internetowy format początkowo wymusiła na nas pandemia, jednak on w pewien sposób nam sprzyja do tej pory - dołączają do nas uczestnicy z całej Polski i całych Niemiec, a nawet z innych krajów. Można brać udział w dyskusji, pozostając anonimowym, bo nie wszyscy włączają kamerki podczas spotkania, a jednocześnie jest to doskonała okazja, by poznać osoby o podobnych zainteresowaniach, których może nie byłoby szans spotkać w miejscu zamieszkania. Dodatkowo jednak to, co wyróżnia ten pomysł na tle podobnych inicjatyw, nawet takich organizowanych stacjonarnie, to klucz doboru literatury, którą się zajmujemy. Naszym celem jest propagowanie literatury niemieckiej, austriackiej, która choć tak bardzo nam geograficznie przecież bliska, pozostaje często nieodkryta przez polskich czytelników.

Anna Burek: No właśnie, mam wrażenie, że nadal niewiele mówi się w Polsce o literaturze powstającej w Niemczech. Z czego to wynika?

Natalia Prüfer: To jest pytanie, które zadają mi różne osoby, zadają sobie je też ja, a odpowiedzieć na nie próbowałam na kilkunastu stronach eseju Nie tylko Goethe i Mann. Dlaczego nie czytamy niemieckiej literatury? opublikowanego we wrześniu 2023 w magazynie „Pismo”. Moim zdaniem niska popularność literatury niemieckiej wynika przede wszystkim z uprzedzeń Polaków do Niemców. Dodatkowo ostatnie lata w polityce nie sprzyjały walce ze stereotypami i niechęcią wobec naszych sąsiadów. Narracje wokół tematów wzajemnych relacji polsko-niemieckich nie pozostają bez znaczenia dla kształtowania się czytelniczych sympatii. Prace wydawnictwa to przecież biznes, jak każdy inny. Książki wydawane są po to, by wpro-

wadzić je na rynek i z jak największym sukcesem sprzedać. Jeśli zatem istnieje ryzyko, że koszt przekładu, druku, działań marketingowych się nie zwróci, bo „Polacy nie czytają Niemców”, to łatwiej zdecydować się na wydanie czegoś „bezpiecznego”, aniżeli podejmowanie ryzyka w imię misji naprawiania stosunków międzynarodowych. Zauważyłam, że częściej to te małe, niszowe wydawnictwa kładą nacisk na jak najlepszy repertuar i rzeczywiście decydują się częściej na wydawanie literatury niemieckiej - organizują wokół nich wiele wydarzeń promocyjnych, dyskusji, starają się o doskonałe tłumaczenia i dostępność produktu w sprzedaży online. To sprzyja zmianie sposobu myślenia, ale wymaga też wiele czasu, cierpliwości i cóż, pieniędzy.

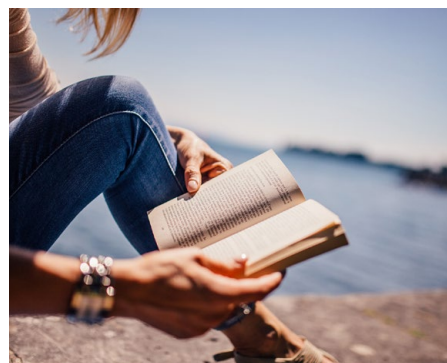
Anna Burek: Osobiście mam takie poczucie, że niemiecka literatura jest ciężka, bardzo poważna i zawsze dotyczy jakichś trudnych tematów - również tych związanych z naszą wspólną przeszłością. Jako laik w tym temacie, pewnie nie mam racji?

Natalia Prüfer: Nie masz! To stereotyp, podobnie jak to, że Niemcy nie mają poczucia humoru albo, że piszą tylko o Holokaucie. Owszem, tej literatury o wspólnej historii, o tym, jak przeplatały się dzieje Polski i Niemiec jest sporo, ale na tym rynek wydawniczy w Niemczech się absolutnie nie kończy! Ja jednak zawsze zachęcam do czytania nowości literackich, bo one odwołują się do szukania poczucia tożsamości, toposu małej ojczyzny, opowiadają o kulturze i językach innych narodów, można się z nich wiele nauczyć.. Marianna Leky, z którą miałam przyjemność dwukrotnie przeprowadzić wywiad, to wspaniała autorka powieści z gatunku realizmu magicznego - czytając jej „Sen o okapi” czy niedawno wydane „Smutki wszelkiej maści”, nie mogłam przestać myśleć o fenomenalnych i lubianych przecież przez wszystkich „Dzieciach z Bulterbyn”. Z literatury osadzonej w nurcie feministycznym poleciłabym „Czempionki” Jovany Reisinger - świetna pozycja komentująca współczesną rzeczywistość kobiet napisana z ogromną dozą sarkazmu,

czy „Patriarchat rzeczy” Rebekki Endler. Do zestawu dołożyłabym również którąś z książek, o których dyskutowaliśmy podczas ubiegłej edycji „Buch, czyli książka”: „Rów Mariański” Jaśmin Schreiber, „Rausz. Niemcy między wojnami” Harald Jähnera, „Podróż po Polsce, Berlin Alexanderplatz. Dzieje Franciszka Biberkopfa” Alfreda Döblina czy „Dżiny” Farny Aydemir. Polecam też książki Jaroslava Rudisa, Juli Zeh i wiele, wiele innych.

Anna Burek: Mówiłaś o tym, że projekt „Buch, czyli książka” miał być alternatywą do pracy na cały etat, a samo przeczytanie wymienionych przez Ciebie pozycji brzmi jak zajęcie od rana do wieczora. Jak wyglądają działania organizacyjne związane z Twoim klubem książki online?

Natalia Prüfer: To rzeczywiście jest praca właściwie bez przerwy i chociaż mówi się, że człowiek lubiący swoje obowiązki, nie przepracowuje ani jednego dnia w życiu, to nieraz to balansowanie pomiędzy rolą mamy, żony i organizatorki stale rosnącego się projektu wymaga niezłych akrobacji. Poza tym, „Buch, czyli książka” to dla mnie wciąż po prostu hobby, a nie praca. Na co dzień zajmuję się różnymi ważnymi projektami w stowarzyszeniu SprachCafé Polnisch w Berlinie, jestem koordynatorką nowej filii kafejki koło dworca Südkreuz. Stos książek, które chcę przeczytać, dostałam do zrecenzowania czy kupiłam na targach, rośnie w zaskakującym tempie, doba jest za krótka. Czasem słyszę komentarze, że przecież zorganizowanie takie wieczoru dyskusyjnego to właściwie nic trudnego - wystarczy znaleźć wspólny termin i połączyć się online. Nic bardziej mylnego! Przygotowania do każdej edycji zaczynają się już latem - po przeczytaniu dziesiątek nowości, wybieramy kilka pozycji czytelnicznych i prezentujemy je naszym odbiorcom - tworzymy wokół nich materiały promocyjne, posty na social mediach, powoli układamy już agendy spotkań. Rezerwujemy terminy, zapraszamy gości specjalnych, dopinamy szczegóły związane z promocją i wydarzeniami towarzyszącymi. Samych spotkań dyskusyjnych w trakcie każdej

edycji jest kilka - każde z nich wymaga przygotowania, promocji, wsparcia technicznego, moderacji. Uczestniczą w nich nierzadko osoby, które biorą udział w takim wydarzeniu po raz pierwszy, więc zależy nam, by czuły się komfortowo. Zaś po tym, co dla uczestników wydaje się końcem edycji, czekają nas prace rozliczeniowe, przygotowanie sprawozdania, dokumentacji. W międzyczasie stale się doinformowujemy, odwiedzamy targi książek, wydarzenia poświęcone literaturze, odwiedzamy księgarnie, sprawdzamy, co piszczy w ulubionych wydawnictwach, dowiadujemy się o kolejnych powstających projektach - trzymanie ręki na pulsie i nadążanie za nowościami to też część pracy! I chyba rzeczywiście może i bym już leżała pod tym stosem nieprzeczytanych książek, przytłoczona liczbą obowiązków, gdyby nie wspaniały zespół, który mnie od samego początku wspiera w działaniach: Marcin Wilk, Dagmara Smoła z Krakowa pomagają mi organizacyjnie, przejmują wiele obowiązków, doradzają, SprachCafé Polnisch wraz z Agatą Koch również patronuje naszym działaniom, ostatnio do zespołu dołączyła również Brygida Helbig, a finansowo wsparło nad Stowarzyszenie Städtepartner Stettin e.V. Od początku klubu online udaje się nam również pozyskiwać fundusze na pokrycie kosztów z ramienia Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej, mamy nadzieję, że wspomogą również kolejną edycję.

Anna Burek: Co zatem zrobić, by wziąć udział w klubie książki, jak się przygotować?

Natalia Prüfer: Polecam śledzić nas na Facebooku lub Instagramie. Tam pojawiają się nie tylko wpisy o literaturze niemieckiej, ale także informacje o kolejnych edycjach klubu. Następnie należy przeczytać zaproponowaną przez nas książkę po polsku lub po niemiecku i zapisać się na darmowe spotkanie. Dyskusje odbywają się online, na zoomie. Przez 1,5 h rozmawiamy o danej książce - nie są to monologi czy wykłady. Prowadzący lub prowadząca zadają pytania, naprowadzają, nadają rytm rozmowie, ale mówią czytelnicy i czytelniczki. Wymieniamy się spostrzeżeniami, często opowiadamy sobie o różnych przeżyciach, emocjach, jakie wywołuje w nas książka. To naprawdę ciekawe i ważne rozmowy. Nie zmuszamy jednak nikogo do wypowiedzi, panuje luźna, miła atmosfera. Uwielbiam te spotkania.

Anna Burek: Wszystko jasne, czekamy na kolejną edycję, dziękuję za rozmowę.

Natalia Prüfer: Ja również. Dziękuję!

Lubię pracować z szczęśliwymi ludźmi

Wywiad z Olgą Martin, pośrednikiem nieruchomości pracującą od lat na niemieckim rynku nieruchomości.

Dlaczego zostałam pośrednikiem nieruchomości?

Każda kariera zaczyna się od marzenia, od pewnego wyobrażenia, a może inspiracji. Często dzięki spotkaniu i poznaniu pewnej osoby, możemy zainspirować się jej historią. Tak było właśnie w moim przypadku.

Byłam akurat na zakręcie drogi zawodowej i zaczęłam zastanawiać się, czy chcę spędzić w tamtej pracy na etacie moje dalsze życie zawodowe? Czy jest szansa na rozwój? Odpowiedź była jasna: nie.

Zadałam sobie kilka pytań: Gdzie chcę pracować? Co chcę naprawdę robić w życiu? W czym jestem dobra? Gdzie mogę wykorzystać moją wiedzę i talenty? Widziałam, że jestem bardzo dobra w sprzedaży, ponadto uwielbiam komunikację z ludźmi, co ułatwia mi znajomość pięciu języków obcych.

Kto był dla Ciebie inspiracją?

Mam cudowną teściową, która od lat jest pośrednikiem nieruchomości w Niemczech i dużo opowiadała o swojej pracy. Mówiła, że pracuje z szczęśliwymi ludźmi. Jedni są szczęśliwi, gdy sprzedadzą dom, a drudzy, gdy ten dom kupią. Zaś ona ich w tym wspiera, ułatwiając proces, który bardzo często trudno jest przejść samemu.

Słuchając tych opowieści, poczułam,

że zawód pośrednika nieruchomości jest właśnie dla mnie, bowiem łączy zarówno moje talenty, oraz to co chciałam robić w życiu. A przede wszystkim daje mi niezależność od innych i swobodę dysponowania własnym czasem.

Czy wszystko przebiegło bez przeszkód?

W Berlinie ukończyłam kurs z gospodarki nieruchomości - Immobilienwirtschaft, który pozwoliły mi na zebranie niezbędnej wiedzy do prowadzenia biura nieruchomości. Następnie zdobyłam doświadczenie pracując z berliński deweloperem budowlanym, gdzie byłam odpowiedzialna za cały proces powstawania nowych budynków.

Od zakupu gruntu w Berlinie, poprzez zdobycie niezbędnych pozwoleń budowlanych, kalkulację kosztów budowy, współpracę z architektami i firmami wykonawczymi, poprzez sprzedaż mieszkań i kontakt z klientami. Była to bardzo ciekawa praca, ale marzenie o własnej firmie ciągle we mnie tkwiło. Postanowiłam otworzyć własne biuro nieruchomości w Berlinie i do tej pory współpracuję z różnymi firmami i biurami nieruchomości w Niemczech i Polsce.

Największe wyzwania?

W mojej ocenie największym wyzwaniem jest nie tylko założenie firmy, ale przede wszystkim jej organizacja. W zawodzie pośrednika nieruchomości wydają mi się najważniejsze dwie rzeczy: ciągłe kształcenie się, aby być na bieżąco ze zmieniającym się prawem, a także kontakty zawodowe i osobiste.

Dlatego zostałam przyjęta do Stowarzyszenia Pośredników Nieruchomości w Niemczech (IVD). Mamy tam comiesięczne spotkania branżowe, poza tym są organizowane regularnie bardzo ciekawe szkolenia z prawnikami, notariuszami, a także osobami z sektora bankowego. Zaangażowałam się także w działania stowarzyszenia i zostałam nawet wybrana do wspierania Zarządu Stowarzyszenia Niemieckich Pośredników Nieruchomości.

W czym się specjalizujesz?

Moją specjalizacją jest zakup i sprzedaż nieruchomości w Berlinie i w Niemczech. Pomagam moim klientom przejść bezpiecznie przez każdy etap sprzedaży. Bardzo ważna jest profesjonalna wycena nieruchomości, a także zaplanowanie strategii sprzedaży domu lub mieszkania. Za mną bardzo dużo udanych transakcji, dlatego mogę powiedzieć, że znamy bardzo dobrze rynek nieruchomości w Niemczech.

Mimo, że na co dzień pracuję głównie po niemiecku to znajomość angielskiego, włoskiego i hiszpańskiego ułatwia mi pracę z międzynarodowymi klientami.

Jakie masz pasje?

Pochodzę z Malborka, w którym istnieje jeden z najpiękniejszych gotyckich zamków w Europie, dlatego bardzo interesuję się architekturą. Ciekawią mnie historie bu-dynków i designu. Moją ogromną pasją, oprócz nieruchomości jest inwestowanie w sztukę. Uwielbiam także chodzić na wernisaże i wystawy w muzeach.

Jestem ogromną fanką kuchni włoskiej i często odwiedzam włoskie restauracje w Berlinie, aby znaleźć jak najlepszy makaron. Oprócz tego w czasie pracy zawsze słucham muzykę jazzową.

Ulubione miejsce w Berlinie?

Jest ich bardzo dużo, ale na początku mojego przyjazdu do Berlina, mieszkałam w dzielnicy Mitte na Torstraße, może dlatego Rosenthaler Platz na zawsze pozostanie w moim sercu. Jest tam wiele malutkich kawiarenek i restauracji, a także niewielki park.

Stamtąd jest niedaleko do Hackeschen Höfen, a także do Auguststraße, gdzie jest bardzo dużo galerii sztuki.

Co lubisz w swojej pracy?

Bardzo lubię pracę z moimi klientami, każdą osobę traktuję wyjątkowo i staram się jej jak najlepiej pomóc. Wiele osób odwieka moment sprzedaży, ponieważ ciężko im się za to samemu zabrać. Jako pośrednik nieruchomości doskonale znam wszystkie kroki, które trzeba przejść, aby dobrze sprzedać nieruchomość. Jakże dokumenty są niezbędne do sprzedaży i gdzie je dostać. Wiem po prostu, gdzie znaleźć dobrego klienta.

Także po latach pracy w swoim biurze nieruchomości mogę potwierdzić słowa teściowej, że także bardzo lubię pracować z szczęśliwymi ludźmi.

Autor: Olga Martin, Pośrednik Nieruchomości w Niemczech – www.immol-la.com

Jeżeli zastanawiasz się nad sprzedażą swojej nieruchomości, zachęcam do kontaktu!

Pracuję w pięciu językach: niemieckim, angielskim, włoskim, hiszpańskim i oczywiście polskim.

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY

Ewa Golabek-Alberth

Wszystkie tłumaczenia, krótkie terminy

tel.: **030 814 93 668** kom. **0152 226 79 474**

fax: 030 21978655 golabek-alberth@vodafone.de

Braunschweiger Str. 50, 12055 Berlin, S/U Neukölln

mgr Marion Falk - tłumaczka przysięgła

Wszystkie tłumaczenia / w tym też z dziedziny podatkowej (np. niemieckie zeznania podatkowe) i księgowości firm / Pomoc w urzędach, innych sprawach, również w USC – przystępne ceny i krótkie terminy wg. uzgodnienia

13057 Berlin – Hohenschönhausen, Warnitzer Str. 19

tel./fax: (030) 9285418, mobil: 0175-4577113, e-mail: info@marionfalk.de

Zygmunt J. Piątosza

Tłumacz przysięgły języków niemieckiego i polskiego
Teksty ekonomiczne, techniczne, prawne, dokumenty

Tłumaczenia ważne także w Polsce !

Tel. (030) 262 68 04, Fax (030) 261 27 69

Mobil (0172) 30 78 355

Zygmunt@compuserve.com

14197 Berlin-Wilmersdorf, Johannisberger Str. 41A

mgr Winfried Lipscher

- tłumacz przysięgły -

długoletni kierownik zespołu tłumaczy Ambasady RFN w Polsce
przyjmuje zlecenia ustne i pisemne, pomoc w urzędach,
wizyty w zakładach karnych.

Krótkie terminy !

Lotosweg 49, 13467 Berlin-Reinickendorf, tel.: 405 86086;

mobil: **0171 8436199**; e-mail: w.lipscher@t-online.de

TŁUMACZENIA POŚWIADCZONE DOKUMENTÓW

Wojciech Bukowski - tłumacz przysięgły

tel. **0177 3086578** bukowski.berlin@t-online.de

Gossowstraße 5, 10777 Berlin-Schöneberg

U1 – U4 Nollendorfpplatz, autobus M46 „Motzstraße“

Szybkie terminy realizacji!

POLSKI

NIEMIECKI

ANGIELSKI

mgr RENATA LEHMANN

TŁUMACZKA PRZYSIĘGŁA

Tel. **498 71 890, 0179/15 888 54**

Hausotterstr. 31 A, 13409 Berlin

Berlin-Reinickendorf (U 8)

U-Bhf. Franz-Neumann-Pl.

Fax: 684 68 43, mail@poldienst.de

Waldemar Maluśki - tłumacz przysięgły jęz. niemieckiego

Po uzgodnieniu terminu niektóre tłumaczenia wykonuję na poczekaniu:
akty urodzenia, małżeństwa itp., zaświadczenia do ślubu!

Biuro: Ementaler Str. 95, 13409 Berlin-Reinickendorf

Dojazd do Residenzstraße/Ementaler Straße: **U8, Bus 122 i 125**

Tel.: (030) 57798194; tel. kom.: 0162 917 96 98; e-mail: info@maluski.de

Tłumaczka przysięgła

mgr Kamila Gierko

kamila@gierko.de

+49 1578 7566 099

www.gierko.de

Kantstr. 42, 10625 Berlin-Charlottenburg

Tanio, szybko i profesjonalnie!

Darmowa wycena, zlecenia również online, wysyłka gratis.

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY

Maria Horstkotte

e-mail: Maria.Horstkotte@gmx.net tel. **217 69 08**

Prinzregentenstr. 97, 10717 Berlin (Charlottenburg-Wilmersdorf)

dojazd: **U9, 2 min. od U-Bhf. Güntzelstr.**

Zabawy noworoczne

Warszawska reduta

W Warszawie odbywały się bardzo często tak zwane bale redutowe. Mógł w nich uczestniczyć każdy mieszkaniec Warszawy, bez względu na stan posiadania i pochodzenie. Ale oczywiście musiały być spełnione pewne warunki, a między innymi był obowiązek posiadania biletu zaproszeniowego oraz maski. Wybierano zawsze na tych balach króla balu i królową. Para ta musiała najpiękniej tańczyć ze wszystkich balowiczów. Kolejnym królem i królową była para najpiękniej ubrana. Był to tak zwany król i królowa elegancji. Ktoś kto na wspomnianym balu niczym się nie wyróżniał był nazwany królem komiotem, lub przystołówym obzarcuchem. Gdyż wolał on siedzieć za stołem i jeść, niż brać udział w zabawie.

Karnawałowe maski

W czasie balu karnawałowego, balowicze musieli mieć na twarzy maskę. W tej masce, najczęściej kobiety oddawały się plotkowaniu, a to ze względu na to, że w niej właśnie były nierozpoznawalne. Na redutach tych nie tylko przybywano żeby potańczyć i zjeść coś dobrego, ale żeby pobyc trochę w różnym warszawskim towarzystwie. Można było...a mowa tu o panach...poflirtować, poromansować, zagrać w karty, a nawet posłuchać zaproszonego na tę

uroczystość wróżbity, który był obowiązkowym gościem. Pewnego razu na warszawską redutę zaproszona została wróżka Filomena. Lubiła sobie ona popić troszeczkę różnorakich trunków, zatem gdy poproszono ją o postawienie kart, zaczęła ona mówić swoje przepowiednie nie całkiem składnie. I tak mecenasowi Tyłzyciemu wywróżyła, że dla niego pobliska apteka sprowadziła już odpowiedni środek na wszawicę, zaś bankierowi Masłowskiemu przepowiedziała wspomniana wróżka, że urodzi mu się zielone ciele.

Pokoje rozkoszy

Czas karnawału, to czas obejścia surowych zasad odnoszących się do stroju kobiet uczestniczących w balach. Nie trzeba było wówczas wdziewać na siebie ciasnych gorsetów, a i dekolot mógł być troszkę większy niż zwykle. Nie noszono już wtedy metalowej krynoliny, ale zapewniano piękny wygląd sukni przez porządne nakrochmalenie hałki. W Polsce w czasach saskich i augustowskich w pałacach i magnackich domach, odbywały się też reduty. Kończyły się one zawsze dla kilku par spotkaniem na osobności. Klucze można było do specjalnego gabinetu uzyskać od obsługi wejściowej. Pary pragnące intymności, mogły też udać się do karet lub zaciemnionych powozów. Jędrzej Kitowicz polski pamiętnikarz zawsze pisał o takich intymnych spotkaniach w powozach na resorach...**oto moja dezaprobatą pisał „tak**

zajeżdzeni kochankowie, mogliby już nigdy nie powracać na redutę, wchodząc pomiędzy porządnymi gośćmi, pośród których daremnie przez ten czas szukał mąż żony albo matka córki, w karcie wszystko się trzęsło, jakby piłką było rzucane....Fe..”

Czasy ostatniego króla

Za czasów ostatniego króla Polski, reduty odbywały się nie tylko w stolicy, ale też i w innych miastach. **Dążący do równouprawnienia** charakteru tych zabaw król, dawał uboższej szlachcie, choć przez pewien czas podwyższenie swojego statusu społecznego. Wystarczyło w tym okresie dobrze „zapromować córkę”, zapoznanemu na balu kawalerowi no i status społeczny staje się niebylejaki.

Górą kupcy

W czasie karnawału okoliczni kupcy mogli liczyć na zwiększenie swoich dochodów. **Zarówno ci, którzy sprzedawali drogą materię na uszycie sukni balowej, jak i ci którzy handlowali mięsami, perfumami i słodkimi wy-piekami.**

Ewa Michałowska-Walkiewicz

„NASZE POLSKIE BIURO“ rok założenia 2004
GEWERBEVERWALTUNG BÜROSERVICE

Serwis biurowy, adres do korespondencji, Gewerby bez stałego meldunku w Niemczech, formalności urzędowe, meldunkowe, JobCenter, Arbeitsamt, pisanie podań i odwołań, współpraca z niezależnymi biurami księgowymi i adwokackimi, dostęp do wszelkich formularzy urzędowych, przepisów umiynych, Kindergeld, pisanie i archiwizacja rachunków dla „Gewerbowców”, ubezpieczenia.

Barfusstraße 11 13349 Berlin/Wedding Piotr Brzezinski Bus 120 U-6 Rehberge
 Tel.: 030/77006344 • 030/239 16 284 • Kom.: 0176/49127482 • Fax: 030/23916283
 naszeplbiuro@onet.pl

GEWERBE, SERWIS BIUROWY, KSIĘGOWOŚĆ, SPRAWY URZĘDOWE, JOB-CENTER, UBEZPIECZENIA

Oferujemy pomoc przy rejestracji i prowadzeniu DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ (bez konieczności stałego zameldowania w Niemczech) ADRES KORESPONDENCYJNY dla firm prowadzeniu pełnej KSIĘGOWOŚCI zakładaniu KONTA BANKOWEGO zameldowaniu w IHK, HANDWERKSKAMMER sprawach związanych z JOB-CENTER i AGENTUR FÜR ARBEIT uzyskiwaniu KINDERGELD, ELTERN GELD, GRUNDSICHERUNG ubezpieczeniach zdrowotnych - KRANKENVERSICHERUNG umowach GAZ, PRĄD, TELEFON, ... POŚREDNICTWO PRACY

WESOŁOWSKI
 UNTERNEHMENSBERATUNG
 BÜROSERVICE

Augustastraße 1
 12203 Berlin, Lichtenfelde

+49 (0) 152 553 349 41
 www.polskiserwis.de
 kontakt@polskiserwis.de

POMOC W ZAKŁADANIU I PROWADZENIU FIRM [również dla osób bez meldunku]

- ROZLICZENIA PODATKOWE DLA FIRM I OSÓB PRYWATNYCH
- KORESPONDENCJA URZĘDOWA
- WYPEŁNIANIE FORMULARZY
- KINDERGELD
- UBEZPIECZENIA

SZYBKO · KOMPLEKSOWO · PRZYSTĘPNA CENA

tel. +49 30 600 594 34 DE
 tel. +48 717 230 474 PL info@daniel-kanzlei.de
 fax: +49 30 657 099 45 www.daniel-kanzlei.de

GODZINY OTWARCIA Hertzbergstr.20
 pn.-czw. 10:00-20:00 12055 Berlin - Neukölln
 piątek nieczynne

PUNKTY OBSŁUGI KLIENTA W POLSCE

59-900 ZGORZELEC ul. Lubańska 10e/8 +48 756 138 953	69-100 SŁUBICE ul. 1 Maja 6 +48 957 377 535	71-424 SZCZECIN ul. Janosika 17 +48 914 040 066
GODZINY OTWARCIA pn.-pt. 8:00-16:00	GODZINY OTWARCIA pn, wt, śr, pt. 8:00-16:00 czw. 10-18	GODZINY OTWARCIA pn, wt, śr, pt. 8:00-16:00 czw. 10-18

Od ponad 20 lat Księgowość, Porady, Kursy,...

- organizacja pomieszczeń, adresu,...
- Arbeitsamt: Einstiegs-geld, Anlage EKS,...
- sprawy urzędowe, Businessplan,...
- też przy współpracy z Steuerberaterem.

Robert Koszewski Dipl. Betriebswirt
 Pannwitzstr. 42a, 13403 Berlin,
 e-mail: koszewski@web.de,
 Tel.: 030/413 78 91, 0171 570 52 44

Połączenie: S8- Eichborndamm,
 U8- Rathaus Reinickendorf lub Bus - 221

Biuro ogłoszeń KONTAKTÓW

e-mail: webmaster@kontakty.org
 tel.: 030 3241632, fax: 030 37591850

Od 1880 roku na rynku niemieckim

RheinLand
 VERSICHERUNGEN

Marek Seruga

Doradca Ubezpieczeniowy dla polskich klientów

Ubezpieczenia samochodowe

- PKW, LKW, eVB Nummer
- uznajemy wszystkie zniżki z Polski
- specjalna klasyfikacja dla młodych i nowych kierowców 75%/60%

Ubezpieczenia osobowe

- mieszkaniowe, na dom, mienia i od nieszczęśliwych wypadków

Ubezpieczenia emerytalne i na życie

- Lebensversicherung/ Sterbegeldversicherung
- Rentenversicherung/ Riester Rente itp.

Ubezpieczenia firmowe, ubezpieczenia od ochrony prawnej, prywatne i państwowe kasy chorych

e-mail: marek.seruga@rheinland-versicherungen.de

Versicherungsfachmann (IHK)

Tel.: 030/ 5165229-0
 Mobil: 0179/ 70 20 572
 Fax: 030/ 5165229-29

1. Am Müggelpark 25
 15537 Gosen-Neu Zittau

2. Warschauer Str. 70
 10243 Berlin

Steuerkanzlei

Dr. Robert Józwiak
 Steuerberater

• pełna pomoc podatkowo-księgowa

• doradztwo podatkowe w zakresie międzynarodowego prawa podatkowego

• obsługa polskich podmiotów gospodarczych świadczących usługi na terenie Niemiec

• reprezentacja przed niemieckimi sądami finansowymi

Bürozeiten:
 Montag 08.00 – 16.00 Uhr
 Dienstag 08.00 – 16.00 Uhr
 Mittwoch geschlossen
 Donnerstag 08.00 – 16.00 Uhr
 Freitag 08.00 – 16.00 Uhr

Rabenstr.35, 13505 Berlin
 Tel.: (+4930) 431 36 25
 Fax: (+4930) 554 73 706
 E-Mail: stb@jozwiak-berlin.com

J.N. Büroservice Berlin

Sprrawy urzędowe - Agentur für Arbeit / Familienkasse / Gewerbeamt / Bürgeramt / Job Center / Wnioski / Odwołania / Tłumaczenia / Prowadzenie rachunków małych firm / Gewerbe bez stałego meldunku

Jarosław Nowakowski
 Dipl.-Kfm

e-mail: jaroslaw@nowakowski-privat.de
 Tel/Fax.: 030 398 84 670
 Mobil: 0151/ 17890903

Ubezpieczenia, Bankowość, Nieruchomości

Sebastian Drag - 21 lat działalności

Professional Bachelor for Finacial Consulting (CCI)

Oferuję:

- sprzedaż, kupno mieszkań / domów na terenie całych Niemiec
- kredyty na mieszkania własnościowe lub domy
- doradztwo finansowe oraz wszystkie ubezpieczenia prywatne i firmowe
- ubezpieczenia samochodowe - uznajemy wszystkie zniżki z Polski!
- DKV Zahnzusatzversicherung - korzystne ceny - aż do 100% pokrycia rachunku

Lucy-Lameck-Straße 22/23 • 12049 Berlin
www.sebastian.drag.ergo.de

Tel.: 030 / 629 843 69 • mobil: 0163 / 31 32 875
e-mail: sebtermin@gmail.com

Twój Partner od ubezpieczeń, inwestycji i emerytury.

Wir beraten Sie gern:

LVM-Versicherungsagentur

Sylvia Grunt-Funke

Weimarer Straße 26, 10625 Berlin

Telefon 030 13886222

Mobil 0177 6057818

info@grunt.lvm.de, grunt.lvm.de

„Gertzen - Consulting” Ewa Gertzen

Niemżliwe umożliwiam! Od Gewerby po Jobcenter!!!

Pomagam: w załatwieniu formalności urzędowych
wypełniania dokumentów
prowadzenia korespondencji
Godziny otwarcia: 15.00 - 18.00

Siegfriedstr. 13, 12051 Berlin Neukölln

E-Mail: ewa.gertzen@hotmail.de

Nowy numer.: 0152-08 21 59 73

To się opłaca

Podatki

- Tworzenie zeznań podatkowych
- Obliczanie zwrotu z podatku
- Sprawdzanie decyzji podatkowej
- Komunikacja z Urzędem Skarbowym jako Państwa pełnomocnik
- Doradzam w ramach §4nr11 StBerG - ustawy o doradztwie podatkowym

www.vlh.de/bst/9862

Księgowość

- Jako certyfikowany bilansista (Bilanzbuchhalter (IHK)) prowadzę pełną i uproszczoną księgowość dla GmbH, UG i Gewerbe
- Rejestruje Gewerbe na wirtualnym adresie

www.polskiksiegowy.de

Księgowy, na którym możesz polegać

POLSKI KSIĘGOWY

Allianz

Zapamiętaj, tylko u nas:

- bezpłatne doradztwo
- ubezpieczysz swoje auto korzystnie i tanio
- akceptujemy polskie zniżki
- obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne
- oferujemy inne atrakcyjne ubezpieczenia

Claudia Podmokly i Matthias Podmokly

Emmentaler Str 56, 13407 Berlin

E-Mail: claudia.podmokly@allianz.de

E-Mail: matthias.podmokly@allianz.de

Tel.: 0162 4363313

Büro Service Sokolowska

Cornelius-Fredericks-Str. 14, 13351 Berlin
U6 Seestr.

Handy +49 163 743 23 54 biuro@m-sokolowska.de

NOWOŚĆ !!!
Zaoszczędź na podatku
zabezpieczając SWOJA
przyszłość

Gewerbe:

- zakładanie i prowadzenie firm (również bez meldunku w Niemczech)
- księgowość, rachunki, formularze, sprawy urzędowe, sporządzanie pism, tłumaczenia, wypełnianie wniosków,
- KinderGeld

Polskie Firmy:

- zgłoszenia do urzędów, księgowość, sprawy urzędowe na terenie Niemiec

Delegacja Pracowników:

- ubezpieczenia pracowników, rozliczenia płac, sprawy urzędowe dla pracowników i pracodawców

Berlinek

Szkoła prywatna uznana przez Senat Berlina jako szkoła uzupełniająca

Sprachenzentrum

Także online!

- ▶ Kursy językowe dla dzieci i dorosłych
 - ▶ Zajęcia w grupach i indywidualnie
 - ▶ Korepetycje oraz tłumaczenia
 - ▶ Kursy integracyjne BAMF
- Intensywne kursy języka niemieckiego
Bezpłatnie lub z dofinansowaniem

Filia Charlottenburg Dahlmannstr. 1A
10629 BerlinTel: 030 347 87 266
Mobil : 0160 47 59 619Biuro czynne:
poniedziałek - czwartek 9:00 - 19:00
piątek 9:00 - 17:00**Filia Reinickendorf**Maarer Str. 48
13434 BerlinTel: 030 403 96 222
Mobil : 0151 52 51 34 27Biuro czynne:
poniedziałek + środa 11:00 - 15:30
wtorek + czwartek 11:00 - 19:00www.berlinek.de post@berlinek.de**Katolicki dom seniora w Grunewald (Berlin)
szuka pielęgniarek i pomocy pielęgniarek**

Płaca według taryfy Caritas,
dodatek Świąteczny i dalsze dodatki.
Wymagany język niemiecki komunikatywny

Kontakt: **Rospleszcz Anna****030 897 36 93 27**

**Katharina-Heinroth-
Grundschule**
Staatliche Europa-Schule Berlin
(Deutsch / Polnisch)

Serdecznie zapraszamy na zapisy przyszłych pierwszoklasistów
na rok szkolny 2024-2025.

Wir freuen uns auf die Anmeldungen der zukünftigen Schulkinder
für das Schuljahr 2024-2025.

Mamy jeszcze nieliczne miejsca w obecnych pierwszych klasach.

Wir haben nur noch wenige Plätze in den jetzigen ersten Klassen.

Cieszymy się na kontakt z Państwem i Państwa dzieckiem!

Wir freuen uns auf Sie und Ihr Kind!

Katharina-Heinroth-Grundschule
Münstersche Straße 16
10709 Berlin
Tel: (030) 89043951-11
www.katharina-heinroth-grundschule.de

Poszukujemy personelu do pracy w 4*hotelach (Zoologischer Garten, Hauptbahnhof, Ostkreuz) na stanowiskach:

SUPERVISOR:

- umowa na czas nieokreślony,
- stałe wynagrodzenie,
- praca pomiędzy 8.00.-17.00, 35-40h /tydzień
- 80 % dodatku w niedzielę i święta,
- premie 200,00 - 300,00 €

POKOJÓWKA/ POKOJOWY:

- niemiecka umowa o pracę,
- wynagrodzenie 13 € brutto/godz,
- dodatki w niedzielę i święta,
- 100,00 -250,00 € premii za zwerbowanie nowego pracownika w sezonie letnim,
- możliwość awansu.

**Chętnie zatrudnimy osoby do pomocy na
5 godz. dziennie od 9.00 do 15.00.**

KONTAKT W J. POLSKIM:**ADRIANA DUFOUR-FERONCE**

TEL. +49177 233 29 61

+4930 600 31 66 14

bewerbungenpremium@drei-b.de

3B Berlin Premium Hotelservice GmbH
Turmsstr.33, 10551 Berlin
U-Bahnhof Turmstraße U9, Bus 123, 187

Państwowa Szkoła Europejska Robert-Jungk-Oberschule w Berlinie

Oferujemy:

- małe klasy
- nauczanie języka niemieckiego i polskiego na poziomie języka ojczystego
- dyplomy ukończenia szkoły na wszystkich poziomach

KONCEPCJA PAŃSTWOWEJ SZKOŁY EUROPEJSKIEJ SESB W BERLINIE
DWA JĘZYKI WYKŁADOWE
 Państwowa Szkoła Europejska w Berlinie (SESB) oferuje zajęcia dwujęzyczne. **BERLIŃSKIE DYPLOMY**
 Państwowa Szkoła Europejska w Berlinie (SESB) kończy się typowymi w Berlinie egzaminami końcowymi, po 10 klasie egzaminem MSA oraz po 12 / 13 klasie maturą. **CERTYFIKAT JĘZYKOWY**
 Dodatkowo ze świadectwem ukończenia szkoły uczniowie otrzymują certyfikat językowy, który poświadcza znajomość języka na poziomie B2 (MSA) lub C2 (matura) na podstawie wytycznych europejskich. **PLANY NAUCZANIA**
 Stosowane są berlińskie plany nauczania oraz specyficzne plany nauczania dla języka ojczystego i języka partnerskiego. **REGULARNE LUB PÓŹNIEJSZE PRZYJĘCIE DO SZKOŁY**
 W razie chęci rozpoczęcia nauki w Państwowej Szkole Europejskiej w Berlinie w późniejszym terminie niż klasa 1 (szkoła podstawowa) lub klasa 7 (szkoła średnia) i jeśli do dyspozycji są wolne miejsca, szkoła może również przeprowadzić dodatkowe testy.

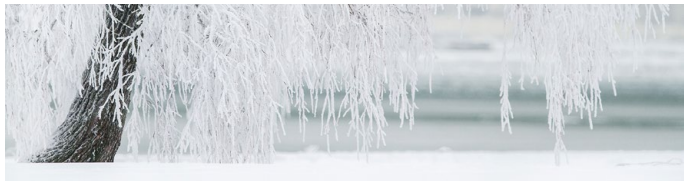
Robert-Jungk-Oberschule
 Sächsische Strasse 58
 10707 Berlin, Charlottenburg-Wilmersdorf
sekretariat@robert-jungk-oberschule.de
www.robert-jungk-oberschule.de
 Dzień otwartych drzwi: 13. stycznia 2024, 10.00-13.00

Pflegeheim Pinecki szuka
Pielęgniarek/Pielęgniarzy/Fachkraft-ów do współpracy.
 Tel. 030/8916026 Kontakt Fr. Sieprath lub Fr. Höffner

Poszukujemy
polskojęzycznego lekarza (Hausarzt)
do przejęcia praktyki lekarskiej.

Zaintereowanych proszę o pisemny kontakt
 nr. tel.: **0176 46 501 502**
 lub e-mail: **praxis.szybist@gmx.de**

KUPNO / SPRZEDAŻ

Nawiąże współpracę kupując opony Felgi aut osobowych dostawczych ciężarowych oraz ogumienie Rolnicze jak i maszyny budowlanych. Maszyny urządzenia warsztatowe kupię.
 Tel. kom +48 606312039, adres email arturpazontkalipinski@gmail.com

Physiolab - gabinet fizjoterapii na Steglitz poszukuje fizjoterapeuty/ki do współpracy. Jesteśmy zmotywowanym, międzynarodowym zespołem składającym się z pięciu doświadczonych fizjoterapeutów i dwóch recepcjonistek. Jeśli jesteś pasjonatem/ pasjonatką fizjoterapii i chcesz pracować w przyjaznym, luźnym środowisku to jesteśmy idealnym miejscem dla Ciebie. Zainteresowany/a? Skontaktuj się z Kornelią Mroczek info@physiolab-berlin.de

Udzielam lekcji gry na gitarze i ukulele
Innowatywna metoda nauczania!
 Jeśli chcesz się szybko uczyć i równocześnie zaoszczędzić wiele kosztów napisz albo zadzwoń tomgaworek@googlemail.com • 0177-4159649
Pierwsza lekcja bezpłatna!
www.gitarrenunterricht-berlin-gaworek.de

Szukamy miłej i rzetelnej pomocy do sprzątania u osób starszych, od poniedziałku do piątku na Minijob. Mile widziane auto i podstawowa znajomość języka niemieckiego. Obszar: Lankwitz, Zehlendorf, Steglitz, Mariendorf Prosimy o kontakt pod nr. 0163 9804862 Milena Bajor

Profesjonalny Berufs-Coaching avg's po polsku. Zapraszam!
 Tel.: 0173 8988346

Zatrudnię tynkarza umięjącego tynkować (tylko ściany !) zaprawą cementowo-wapienną, na umowę o pracę lub umowę o dzieło. Możliwość zakwaterowania na miejscu w Berlinie. Tel.: 0172 39 39 712

Szukamy solidnej i odpowiedzialnej osoby do sprzątania biur. Mile widziana znajomość języka niemieckiego. Oferujemy stałą pracę.
 Tel.: 0163 383 28 43

- sprzedaż aut nowych marek Mazda & Suzuki
- sprzedaż aut używanych
- sprzedaż ratalna oraz leasing samochodów
- serwis ubezpieczeniowy oraz rejestracje aut

Tomasz Olczak
 Tel. 030 766 81-104
tomasz.olczak@meklenborg.de

Autohaus Meklenborg Vertriebs GmbH
 Maltsestr. 10-18 · 12247 Berlin

- Verkauf NW Mazda & Suzuki
- Verkauf GW
- Finanzierung / Leasing
- Versicherungs- sowie Zulassungsservice

IMPLANTOLOGIA

20 lat doświadczenia i ponad 10000 wszczepionych implantów (NOBEL BIO-CARE STRAUMANN, CAMLOG)

CHIRURGIA STOMATOLOGICZNA

ekstrakcje, resekcje, zabiegi w znieczuleniu miejscowym i ogólnym (sedacji)

PROTETYKA

protetyka na implantach, mosty, korony, protezy

STOMATOLOGIA ZACHOWAWCZA

wypełnienia kompozytowe, wybielanie zębów (BEYOND), leczenie pod mikroskopem

NOWOCZESNA DIAGNOSTYKA

pracownia RTG, tomografia komputerowa, mikroskop

Plac Wolności 17
69-100 Słubice

Tel. (+48) 95 758 21 26
(+48) 60 561 21 26

DentalArt Stomatologia Słubice

biuro@dentalartslubice.pl
www.dentalartslubice.pl

BERLIN SŁUBICE
65 KM!

DOJEDZIESZ DO NAS
W JEDNĄ GODZINĘ!
ZAPRASZAMY!

STOMATOLODZY WSZYSTKICH SPECJALIZACJI - SZCZECIN

OD 15 LAT WYKONUJEMY I SKUTECZNIE REALIZUJEMY KOSZTORYSY DLA PACJENTÓW UBEZPIECZONYCH WE WSZYSTKICH NIEMIECKICH KASACH CHORYCH.

- OSZCZĘDNOŚĆ DO 50% W PORÓWNIANIU Z NIEMIECKIMI GABINETAMI
- GWARANCJA AKCEPTACJI KOSZTORYSÓW PRZEZ NIEMIECKIE KASY CHORYCH
- GWARANCJA UZYSKANIA ZWROTU FINANSOWEGO Z NIEMIECKIEJ KASY CHORYCH ZA WYKONANE LECZENIE W POLSCE
- SZYBSZA REALIZACJA PLANÓW LECZENIA ORAZ WYSOKA JAKOŚĆ USŁUG PROTETYCZNYCH
- NOWOCZESNY SPRZĘT, INNOWACYJNE METODY LECZENIA, WYKWALIFIKOWANY PERSONEL
- ZAJMUJEMY SIĘ TRUDNYMI PRZYPADKAMI Z ZAKRESU PROTETYKI, CHIRURGII, PERIODONTOLOGII, ORTODONCJI I STOMATOLOGII ESTETYCZNEJ
- NOWOŚĆ - LASEROWE WYBIELANIE ZĘBÓW

Istniejemy od blisko 30 lat. Zaufało nam ponad 20 000 pacjentów z Polski, Niemiec i Skandynawii.

Zadzwoń i umów wizytę

+48 606 992 580

sylvia.cena@ra-dent.com.pl
www.ra-dent.com.pl

MICKIEWICZA 128A/1
71-140 SZCZECIN

KRZYWOUSTEGO 19/5
70-252 SZCZECIN

KRÓLOWEJ KORONY POLSKIEJ
9/U1
70-485 SZCZECIN

Margarete Baier

Zahnärztin

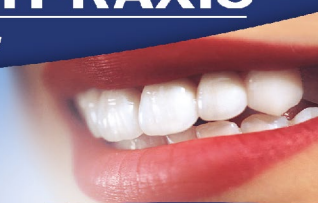
Waldstr. 27, 10551 Berlin (Tiergarten) • Fax/Tel.: (030) 395 92 55
E-Mail: zahnärztin-baier@t-online.de

Mo	Di	Mi	Do	Fr
10-19	9-15	10-19	10-18	9-14

ZAHNARZTPRAXIS

Dr. Sławomir Trepka

Kinderbehandlung
Amalgam-Alternativen
Bleaching
AIR-Flow
Praxiseigenes Labor

Askanischer Platz 3/EG

☎ 030 - 26 12 160 • am S - Bhf. Anhalter Bahnhof

Mo, Di, Do 08.00 - 13.00 und 14.00 - 18.00 / Mi 08.00 - 13.00 und 15.00 - 18.00 / Fr 08.00 - 13.00

Zahnärztin

Monika Nowak

- Parodontologia
- Wybielanie zębów
- Protetyka
- Veneers
- Prophylaxe

www.nowak-zahnarztpraxis.de

Xantener Str. 22

10707 Berlin

U-Bahn 7 Adenauerplatz

Tel. 030 68 08 78 13

Mo. Do.

Mi.

Di. Fr.

11.00 - 19.00

14.00 - 19.00

9.00 - 14.00

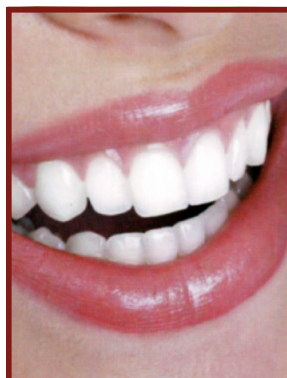
STOMATOLOG Aida Bigus-Gdaniec

Mariendorfer Damm 147, 12107 Berlin

am U-Bhf. Alt Mariendorf

Tel.: 706 38 28

Mo	Di	Mi	Do	Fr
12-20	9-12,14-18	9-12	9-12, 15-20	nach Vereinbarung

Beata Mydlowska Zahnärztin

Skalitzer Str. 6, 10999 Berlin
am U-Bhf. Kottbusser Tor
Tel.: (030) 615 18 22

Sprechzeiten:

Mo: 12:00 - 20:00
Di, Do: 10:00 - 13:00
14:00 - 18:00
Mi, Fr.: 09:00 - 13:00
und nach Vereinbarung

dentes ZAHNÄRZTE
 zahnarztpraxis szalski und kollegen
 wilmersdorfer str. 62 10627 berlin tel. 881 46 49
 www.dentes-zahnärzte.de praxis@dentes-zahnärzte.de
 prothetik implantatprothetik implantologie
 endodontie ästhetische zahnheilkunde
 parodontologie parodontalchirurgie narkose
 kinderzahnmedizin kinderprophylaxe
 prophylaxe bleaching keramikimplantate

Zahnarztpraxis
Dr. Alina Gutsch-Trepka
 Schönebergerstraße 5, 10963 BERLIN-KREUZBERG
 ECKE HOTEL MÖVENPICK
 ☎ **030 - 26 39 77 56**
 Mo Di Mi Do Fr
 12-20 8-14 12-20 12-20 8-14
 S-Bahn: S1, S2, S25; BUS: M29, M41, M123

stomatolog i lekarz medycyny
Margareta Śliwiński
 Master of Science Kieferorthopädie
 Leczenie ortodontyczne wad zgryzu
 dzieci, młodzieży i dorosłych
 Südwestkorso 19 * 14197 Berlin Friedenau
 822 05 55 • www.gerade-schöne-zähne.de

Specjalista Ginekologii i Położnictwa
Dr. med. Jarosław von Mach-Szczypiński
 Praxis: Hermannplatz 5, 10967 Berlin (Neukölln; U-Bhf Hermannplatz)
 Telefon: (030) 691 43 03
 Handy: 0171 1437301
 Sprechzeiten: Montag bis Donnerstag 9:00-13:00 und 15:00-18:00
 Przyjmujemy też pacjentki bez karty ubezpieczenia

Gabinet psychoterapii i pomocy psychologicznej
Dypl. Psycholog Edyta Gough
Tel. 0170 8759664
 Müllerstr. 156 A, 13353 Berlin-Wedding
 www.edytagough-psychotherapie.de

ANONIMOWI ALKOHOLICY – MEETING
 Poniedziałek 18.15-20.15, Środa 19.00-21.00,
 Sobota 17.00-19.00, Niedziela 17.00-19.00 - Gierkezeile 39,
 10585 Berlin 13629 Berlin - wejście od Rohrdamm 8
 Piątek 19.15-21.15 - Hessenring 47, 12101 Berlin
Telefon kontaktowy: +49 157 506 384 38

 Germedica Integrative Medizin
 Medycyna Naturalna
PRAKTYKA LEKARZA RODZINNEGO
Dr. med. Beata Bylinski
 Specjalista chorób wewnętrznych / lek. rodzinny
OPIEKA LEKARSKA NAD CAŁĄ RODZINĄ
 (DOROŚLI, MŁODZIEŻ, DZIECI, NOWORODKI)
 13409 Berlin - Reinickendorf Tel.: 030 491 91 95
 Reglinhardstr. 34 030 499 07 360
 e-mail: info@praxis-germedica.de

LOGOPEDIA
Jolanta Witte
 Dipl. Pädagogin
 Staatl. anerkannte Logopädin
 Terapia zaburzeń mowy u dzieci i dorosłych
 (zaburzenia rozwojowe, neurologiczne, funkcji głosu)
 Meinekestr. 26 (GH) **Tel.: 030 88913676**
 10719 Berlin-Charlottenburg **0173 2109911**
 U9, U1 Kurfürstendamm E-mail: j.witte@berlin.de
 S-Bahn: Bhf- Zoo Terminy po uzgodnieniu
Terapia w języku polskim lub niemieckim

APARATY SŁUCHOWE BEZPŁATNE* NA RECEPTĘ
 Michał Ruszewski - Tauernallee 42
 12107 Berlin - Tel.: 030 - 76 28 78 13
 www.miruna-berlin.de
 *Przy ukazaniu recepty od laryngologa dochodzi ustawowa dopłata 10,- € za aparat. (Cena bez recepty 799,- €)

 FIZJOTERAPIA

 ↗ Gimnastyka (też wg Bobath, PNF)
 ↗ Fizykoterapia
 ↗ Terapia Manualna
 ↗ Fizjoterapia uroginekologiczna
 ↗ Drenaż limfatyczny
 ↗ Masaże
 ↗ Terapia stawu skroniowo-zuchwowego
 Godz otwarcia:
 Pon - czw: 8:00 - 18:30
 Pt: 8:00 - 13:00
mgr Kornelia Mroczek & Team zapraszają!
 Wszystkie kasy chorych i prywatnie
Physiotherapie-Praxis »PHYSIOLAB«
 Döppelstraße 39
 12163 Berlin
 U + S Rathaus Steglitz
 Tel. 030/797 460 16
 info@physiolab-berlin.de
 Barrierefreie Praxis
Również wizyty domowe

Berlin /Schöneberg
Krankengymnastik und Massage Praxis
Arnold Paliński
 Zapraszamy: (indywidualne terminy po wcześniejszym uzgodnieniu)
Pn - Cz 8 - 18, Pt 8 - 15
 Helmstr. 2, 10827 Berlin Tel. (030) 79789153
 200m od U-7 Kleistpark

DIE NEUE APOTHEKE

Apotheker Ronald Weber e.K.

Mówimy po polsku

- Realizujemy polskie recepty
- Karta stałego klienta (**rabat 10%**)
- Środa w godzinach 15⁰⁰-18⁰⁰ **rabat 20%**
- Szeroka dostępność leków w możliwie jak najkrótszym czasie

Turmstraße 77 • 10551 Berlin

Tel.: 030 - 53 60 45 01

Fax: 030 - 53 60 45 02

info@die-neue-apotheke.berlin

Pon - Pt: 08.00 - 19.00 Uhr • So: 09.00 - 18.00 Uhr

Dr. Warsow - Apotheke

Inh./ Apothekerin Edyta Nowak

**WIR WOLLEN
DASS ES IHNEN
GUT GEHT**

MÓWIMY PO POLSKU!

- realizujemy recepty z Polski
- E - recepty oryginalne (wydrukowane)
- karta stałego klienta
- fachowe i kompetentne porady

Sonnenallee 295, 12057 Berlin

Tel.: 0 30/ 684 38 54

Fax: 0 30/ 68 22 49 07

ok. 150 m od

S-Bhf. Köllnische Heide,

Bus: 277, 246, M41

Otwarte:

pon-pt.: 9:00-18:30

sob.: 9:00-13:00

Opieka nad osobami starszymi i chorymi

Stacja opieki domowej **SCHWESTER EVA**

- Usługi pielęgnacyjne i opieka medyczna
- pomoc w wykonywaniu codziennych obowiązków domowych
- bezpłatne doradztwo w zakresie społeczno-socjalnym / Pflegeversicherung
- personel polskojęzyczny
- rozliczeń dokonujemy z kasami chorych, kasami ubezpieczenia społecznego oraz z Urzędem ds. Socjalnych.

Adres: Auguste - Viktoria - Allee 82 , 13403 Berlin

Tel.: 030 805 77 497, Funk: 0176 32 998 426

E-mail: pflegedienst.schwester-eva@web.de

Matrymonialne / Towarzyskie

Pani 65+ zadbana, bez zobowiązań, pełna energii i humoru, lubiąca spacerować, podróże i muzykę, pozna Pana znającego język niemiecki, mieszkającego na stałe w Berlinie. Telefon: 015222019863

Ein hübscher junger Mann, 37 Jahre, sucht eine hübsche, junge, deutsche oder polnische Nichtraucherin zwischen 38 und 55 Jahren für eine Beziehung. Melde dich einfach: 0176 677164440

ROK 2024

Mamy Nowy Rok 2024 - czas na podsumowania, snucia planów, osobistych refleksji o minionym Roku i oczywiście obietnice, przyrzeczenia. Postanowienia, które robimy pierwszego stycznia to nic innego, jak próba odmiany życia. Nowy Rok to jedyne święto, które w każdej kulturze, na całym świecie jest dniem, uznawanym za dzień wielkiej przemiany od czasów starożytności aż do dziś.

W starożytnym Rzymie początkowo rok zaczynał się 1 marca, ale Juliusz Cezar zmienił datę na dzień 1 stycznia. Styczeń, podobnie nazywany w większości języków - January, Januar, Janvier zawdzięcza nazwę Janusowi, bogowi bram, drzwi, wszelkich przejść i początków. Bóg ten przedstawiany był z dwiema twarzami: jedna patrzyła w dół, druga w tył, za siebie. I taka właśnie jest sylwestrowa noc: patrzymy w odchodzący rok, zamykamy drzwi i otwieramy nowe. W kulturze włoskiej to noc wielkich porządków: wyrzuca się, często nawet przez okno, z wyższych pięter, wszystko, co jest niepotrzebne. Na ulicach lądują stare meble, garnki, do kosza trafiają też listy od kochanków, zdjęcia, o których chce się zapomnieć.

Gruntowne porządki robi się też w Afryce Południowej, Chinach, Japonii i Niemczech. Zamyka się pewien rozdział, otwiera nowy... Niemcy wierzą, Polacy zresztą też, że pierwszy dzień nowego roku trzeba przeżyć tak, jak chciałoby się przeżyć resztę życia, otaczając się tymi, których chcemy widzieć zawsze przy sobie i robiąc to, co zawsze chcielibyśmy zrobić.

W starożytnej Anglii tej nocy nie rozpalano w piecach i kominkach, za to starannie czyszczono kominy, tak by szczęście mogło łatwiej wpaść do domu i w nim pozostać. W bardzo wielu krajach, przede wszystkim Kanadzie i USA, tradycja każe zjeść 1 stycznia wieprzowinę. A to dlatego, że świnie ryją w ziemi zawsze w przód, w przeciwieństwie do innych zwierząt, kręących się na wszystkie strony. Dla jedzącego oznacza to tłustą jak świńskie mięso, obfitą przyszłość i parcie do przodu, bez względu na okoliczności. Powszechnie jest też witanie nowego roku grą na rogach, trąbach, waleniem w bębny i dzwony oraz paleniem świateł. Ale fajerwerki to nie tylko symbol radości! To starożytny rytuał mający hałasem i światłem wygonić wszelkie nieczyste siły z domu, miasta, kraju. Na cały rok.

Nasze noworoczne postanowienia, życzenia nie różnią się jak próba zaklęcia nadchodzącego roku, sprawienia, że bę-

dzie lepszy i piękniejszy niż poprzedni. Przyjemne jest składanie sobie życzeń, które mają nas czynić szczęśliwymi. Dla jednych najważniejszym życzeniem jest możliwość cieszenia się dobrym zdrowiem, dla innych zgoda w rodzinie, pomysły los dzieci, sukcesy w pracy, wymarzony urlop pod palmami. Tak się jakoś dobrze składa, że już od paru lat nie snują dalekosieżnych planów, sprzyja realizacji maleńkich marzeń, które dają siłę do działania bo i tak życie pisze własny scenariusz. Cieszę się, kiedy los Bo najważniejsze dla każdego człowieka jest to, aby nadchodzący na rzecz innych... siebie... rodziny... i... ludzi w potrzebie... Nowy Rok 2024 odmienił nasze życie na lepsze!

(kk)

Zapraszamy na nową stronę www.kontakty.org

KONTAKTY®

1995-2024

e-mail: webmaster@kontakty.org
tel.: 030 3241632, fax: 030 37591850

Muzyczna oprawa imprez „Berti” – Alleinunterhalter. Wesela, festyny, imprezy okolicznościowe. Live Musik & DJ. Wypożyczanie nagłośnienia i oświetlenia. Porady. Tel.: 030 7464556, 0179 2442890

FRYZJERKA wykonuje usługi: baleyage, pasemka, farbowanie, strzyżenie, modelowanie, trwałe prostowanie, OLAPLEX - rekonstrukcja i odbudowa włosów. Pracuję na produktach firmy WELLA. Ola. Tel.: 0178 3476775

Wykonam profesjonalną szafę z drzwiami przesuwymi. Meble na zamówienie, kuchenne i biurowe, szkło dekoracyjne na ścianę zamiast płytek, fronty i blaty kuchenne... A także granity, marmury i konglomeraty na parapety i blaty kuchenne... w atrakcyjnej cenie. Tel.: 0157 84556424 (od poniedziałku do piątku), www.festti.de

INTERNET MOBILNY, DOMOWY, TELEFONY KOMORKOWE
Wszystkie porady są darmowe i w języku polskim. Zapraszamy:) tel. 030/81868077, kom. +4917648207784, www.teleberlin.pl

Fryzjerka z tytułem mistrza oferuje: baleyage, pasemka, trwałą, strzyżenie damskie, męskie, henna, przedłużenie włosów (mikroring, kreatyna). Agnieszka Whatsapp: 0176 48997626, 0151 29016283, 0157 30430185

Wykonujemy prace remontowe, szpachlowanie, malowanie, regipsy, płytki, tapetowanie, elektryka, hydraulika, montaż drzwi, okien, tarasy, laminaty, kompletne remonty mieszkań. Tel.: 0151 71770337

Pomoc w sprawach urzędowych, Job Center, Arbeitsamt, Kindergeld, Elterngeld, Wohngeld, pisma, odwołania, sprawy rentowe etc. (oprócz prawnych) Meldowanie firm – kpl prowadzenie papierów, rachunki etc. Mobil: 0157 84894000

Profesjonalne usługi kosmetyczne i medycyny estetycznej z dojazdem do klienta. Mezoterapia igłowa, mikroigłowa (BB), wypełnianie zmarszczek, powiększanie ust, prophilo, botox (również nadpotliwość), nici liftingujące, AHA i inne. Wysoka jakość, promocyjne ceny. Tel.: 0176 27398949

Opróżnianie mieszkań, strychów piwnic ogrodów. Przewóz mebli z punktu A do B Tanie szybko i solidnie. Rzetelna praca krótkie Terminy. Darmowa wycena. Tel.: 0176 96538820

Pomoc w problemach z Jobcenter, Arbeitsamtem, Gewerbeamtem, Kindergeld, Elterngeld, Wohngeld, wizyty w urzędach, meldunki, pisma urzędowe i odwołania, wypełnianie formularzy oraz pomoc przy wizycie u lekarza. Kom.: 0177 5642472

Pomoc w zakładaniu polskiej telewizji internetowej, Jakość HD, wystarczy Smart TV i internet. Pomoc przy komputerach i drukarkach oraz internecie. Tel.: 0152 11474611.

Usługi transportowe - Przeprowadzki, - przewóz mebli oraz montaż, - oczyszczanie mieszkań, piwnic, - wywóz rzeczy do BSR, - rzetelnie, solidnie i szybko. Tel.: 0152 19264461

Naprawa sprzętu gospodarstwa domowego, pralki, zmywarki, lodówki, zamrażarki, suszarki. Szybko i solidnie. Na wykonaną usługę udzielam gwarancji. Tel.: 0152 25651989

Solidnie wykonujemy remonty mieszkań, szpachlowanie, malowanie, regipsy, tapety, kafle, podłogi, murarskie, izolacje, hydraulika, elektryka, renowacja okien, okna nowe, prace ogrodnicze, małe przeprowadzki. Tel.: +49 162 1044173 lub +49 30 85745005

Wykonuję prace remontowe + malowanie, szpachlowanie, tapetowanie, drobne prace elektryczne i hydrauliczne, tel.: 0157 83615980

MIKO BAU usługi budowlane. Remonty budowlane od A-Z. Tel.: 0163 8776472

KOMPUTERY - Naprawa, instalacje WINDOWS, INTERNET-DSL/ WLAN, usuwanie wirusów, ratowanie danych -Tel.: 030 30201944 Handy: 0162 1786980

Opróżnianie mieszkań, piwnic i strychów. Rzetelna praca, krótkie terminy, bezpłatna wycena. Tel.: 0176 96383270

Remonty mieszkań, szpachlowanie, malowanie, tapetowanie, układanie podłóg, cyklinowanie. Wszelkie prace remontowe. Tel.: 0178 7296119 lub 030 52659181

Pralnia dywanów w kąpielni wodnej. Pranie tapicerki meblowej i wykładzin. Tel.: 0157 74539629, www.derputzbaer.de

Budowlana firma oferuje cały zakres usług: wykończenia mieszkań, kafelki, gładzie, instalacje. Budowa domów od podstaw, dachy, fasady, kostka brukowa. Wynajem busa. Oferujemy również przeprowadzki i opróżnianie mieszkań. Tel.: 0176 48997626

Remonty mieszkań - malowanie, szpachlowanie, tapetowanie, regipsy, podłogi, kafelki, montaż drzwi, okien, elewacja, dachy, kostka brukowa, tarasy. Oferujemy również przeprowadzki i opróżnianie mieszkań. Tel.: 0176 43571983

Transport, ekspresowy wywóz mebli na BSR, oczyszczanie mieszkań, piwnic itp, przeprowadzki. Wycena bezpłatna. Tel.: 0176 36322659

Firma budowlana z Polski, brygada górali, szuka zleceń na budowy domów od podstaw, dachy, elewacje na terenie całych Niemiec. Tel.: +48 608729122

Krawcowa. Profesjonalne, ekskluzywne usługi krawieckie na miarę. Przygotuję projekt, konstrukcję, szyję suknie wieczorowe, koszule, spodnie. Również serwis weekendowy. Nie robię przeróbek. Tel.: 0152 56850376

MAJSTER ŻŁOTA RĄCZKA, pomaluje, zamontuje, naprawi. 30 lat doświadczenia w remontach mieszkań. Zadzwoń, to Ci się opłaca. Marek 0177 1689892

Transport 3,5 tony przewóz rzeczy, mebli, AGD, opróżnianie mieszkań, przeprowadzki, itd. Mail: bokpol@interia.eu, tel.: +48 725 791 476, +49 0171 512 5846

INTERNET BIUROWY, MOBILNY, TELEFONY KOMORKOWE
Dla małych i dużych FIRM oraz z Gewerbe.
Wszystkie porady są darmowe i w języku polskim. Zapraszamy:) tel. 030/81868077, kom. +4917648207784, www.teleberlin.pl

Wykonujemy laminaty, winyl, malowanie, szpachlowanie, regipsy, tapetowanie, przeprowadzki, opróżnianie mieszkań, opróżnianie piwnic, opróżnianie garaży, transport. Tel.: +49 17648081636 Alex

Przeprowadzki – transport „Piotrek „

- przewóz mebli
- opróżnianie pomieszczeń i piwnic
- wywóz rzeczy na BSR

Tel.: 0152 17271079 lub 030 96596915

Zabawy noworoczne

Zabijemy „kuroka” witać Nowego Roka

W dawnej Polsce w okresie noworocznym wszytkie wsie i miasta, nabierały kolorów od spacerujących przebierańców. Organizowano wtedy tańce publiczne, turnieje, kuligi, a przede wszystkim maskarady. Przebierańcy nosili ze sobą wiklinowe klatki, a w nich czerwone koguty, których obecność podczas zabaw noworocznych gwarantowała pomyślność.

Znaczenie słowa karnawał

Termin karnawał pochodzi od włoskiego słowa „carnavale”, co się tłumaczy jako „pożegnanie mięsa”. Dlatego też, zanim nastął czas Wielkiego Postu, czyli czas rzeczywistego pożegnania się z tłustym mięsiwem, należało używać życia ile się dało.

Tradycja

Tradycję fetowania nastania Nowego Roku, upatrujemy w początkach pogańskich zabaw i obrzędów. Zgodnie z tym założeniem pogański okres zabaw, który w tym przypadku nosił nazwę „carrus-navalis”, to czas uroczystej obrzędowości, podczas której dziękowano bogom opieku-

nom za wszelkie błogosławieństwo w minionym roku. Upraszano ich także podczas tych zabaw o kolejne łaski na Nowy Rok, nowy czas, w którym przyszło im żyć.

Czas pogan

W okresie pogańskim, wykonywano z kwiatów pewnego rodzaju wóz, przy którym grano i tańczono. Wóz takowy, uczestniczył w starożytnych procesjach świątecznych, podczas których oddawano cześć greckiemu bogu wina Dinizosowi. W Rzymie natomiast tym bogiem, który błogosławił porostowi winogrodu i wytworzeniu z niego wina, był Bachus i to właśnie jemu mieszkańcy tego imperium oddawali cześć w okresie Nowego Roku. Jednocześnie w tym też czasie Egipcjanie czcili boginię płodności Izydę, którą podczas noworocznych procesji czcili szczególnie kobiety.

Kolebka karnawału

Za kolebkę karnawału, podczas którego balowicze ubierają maski na twarze, uważa się oczywiście słoneczną Italię. Na przykład w Wenecji, gdzie maskarady noworoczne miały już miejsce w XI wieku, obowiązkiem uczestniczenia w tych zabawach była włożona na twarz maska.

Obrzędy staropolskie

W czasach staropolskich gdy nastął Nowy Rok, ludzie bardzo chętnie uczestniczyli w różnych zabawach i ucztach. Okres karnawału potocznie w Polsce zwany był zapustami. Bawiono się wówczas zarówno na świeżym powietrzu, jak też i na wielkich salach balowych. Zabawy te oczywiście nigdy nie zyskiwały sobie poklasku duchowieństwa. W XVI stuleciu, nazywane były one często noworocznym rozpasaniem. Znany w całym naszym kraju ksiądz Jakub Wujek często grzmiał z ambony mówiąc: „Miesopusty od czarta wymyślone”. Jak pisano w dawnych kronikach historycznych, księżom nie podoobało się nie tylko branie udziału w noworocznych zabawach, ale głównie chodziło im o to, że po takich zabawach które najczęściej organizowane były w soboty, ludzie rzadziej przychodzili do kościoła, nie dając tym samym na tą cę.

Na wsiach polskich

Zabawy na dworze na polskich wsiach, polegały na tym, że palono tuż przed lasem wielkie ognisko. Pieczono na nim obowiązkowo tłuste mięso, po czym spożywano je przy suto zakrapianych przyśpiewkach. Uważano bowiem, że natura uwielbia muzykę, zatem na wiosnę pobłogosławi ona ludzi obfitymi plonami. Zanoszono w Nowy Rok do lasu snop zboża, który oczywiście musiał być udekorowany w orzechy i jabłka, by drzewom i zwierzętom leśnym było przyjemnie.

Noworoczne przyśpiewki

W XVII stuleciu gospodarze wiejscy wraz z gospodyniami, musieli być ubrani w swoje regionalne stroje, by przyśpiewkami witać Nowy Rok. W tym też czasie popularna była przyśpiewka noworoczna zaczynająca się od słów „nie chcą państwo kapusty; wołaj sarny, jelenie i żubrowe pieczenie”. Spiewano też i pieśni wychwalające Pana Boga słowami... „Panie Jezusie kochany, dałeś latem zboża łany, daj i nam lekuchną zimę, ciepłą chatę i pierzynę”.

Zabawy szlacheckie

Jeśli chodzi o zabawy szlacheckie, podczas Nowego Roku stoły pańskie uginają się pod ciężarem wszelakich smakołyków. Musiały być na nich bażanty, kuropatwy w sosie koperkowym, kotlety mięsno-pszeniczne, pieczone steki w polewach octowych, siekanki kwaśne z mięsem, no i oczywiście pyszne ciasta makowe, przekładane ciasta serowe i biszkopty maczane w maślanec z dodatkiem słodkich powideł. Po takim ucztowaniu wszyscy udawali się do sali balowej, a zabawę rozpoczynał oczywiście „mazur”... „Jeszcze jeden mazur dzisiaj, choć poranek świta...czy pozwoli panna Krysia młody uian pyta”... W czasach staropolskich tańczono równie ochoczo poloneza, młynek siarczysty, hajduka kicanego, przytupowy taniec świeżkzowy, cenaar i galard. Gdy się już wytańczono, udawano się na kuligi, któremu drogę przyświecały palące się przy sarniach pochodnie.

Ewa Michałowska- Walkiewicz

FELIETON

Nowy Rok - nowe listy postanowień, celów od odchaczenia, miejsc do zobaczenia, koncertów do usłyszenia. Tysiące wysłanych i wysłuchanych życzeń: niech się spełniają marzenia w tym nowym roku! niech będzie lepszy od poprzedniego! Niech ci się uda wszystko, co w poprzednim nie udało! niech będzie taki, jak sobie wymarzysz! I nie ma w tych życzeniach przecież nic złego - poza życzeniowością właśnie.

A gdyby tak odwrócić kota ogonem? Pamiętacie jeszcze noworoczną ekscytację z czasów, kiedy byliście dziećmi? Pierwszy tydzień stycznia skrętnie wypełniony był u mnie w rodzinie po brzegi wizytami u moich babć, wujków, ale i kuzynek, ciotek i stryjków moich rodziców. Chodziliśmy od drzwi do drzwi z kolegdą, resztkami pierniczków z świątecznego stołu i ręcznie wypisanymi kartkami z noworocznymi życzeniami. Drzwi otwierali nam krewni w piżamach - och, co za niechlujstwo - mówiła moja babcia, wyperfumowanie ciotki - ta zawsze taka była gotowa jak na wielkie wyjście - komentowała mama, wnuki stryjecznych siostr mamy - o tych nie wiedziliśmy nic, nawet, kiedy dokładnie pojawiły się na świecie.

Siadaliśmy - zawsze tylko na chwilę, na sekundę, żeby nie robić zamieszania, robiąc go przy okazji tymi kurtuazjami co niemiarą - przy różnych stołach. Brat mojego dziadka, zawsze w tej samej sztruksowej marynarce, sadzał nas wokół drewnianego stolika kawowego, wkładał do ust kukułki i opowiadał, jak za dzieciaka spadł z konia i połamał nogi. Z czasem w tej historii łamał ręce, na koniec życia - kark. Z domu babci mojej kuzynki pamiętam świąteczną ceratę położoną na okrągłym stole, do którego nawet nie sięgałam brodą - słuchałam o tym, jak ciężko ogrzać wielki dom i zastanawiałam się, ile minut potrzebowałby plastikowy obrus, by spłonąć od rozpalonego obok kominka. Do ciotki mieszkającej blisko nas wchodziło się tak, jakby codziennie mieli tam niedzielę - szklany stolik, o który brzdękały szklanki w koszykach zawsze zastawiony był paterami z mandarynkami, bananami, a raz nawet pojawił się na nim ananas! Ciotka opowiadała chętnie o jakimś przyjacielu, co wysłał jej Niemiec owoce wraz z chemią i małymi zabawkami z jajeł niespodzianek. Obok siedział jej mąż i przewracając oczami, uparcie odmawiał cytrusów. Była też tajemnicza ciotka Tilka - nikt z żyjących nie widział jej nigdy na oczy, ale co roku wysyłała na adres taty mojego taty ogromny karton podarunków - talony materiałów pachniały molem, ale już lekko nadgryzionymi futrami z zachodu i czekoladami po dacie ważności nikt nie gardził. Sprawiedliwie

dzieliłmiśmy fanty między siebie, słuchając opowieści o tym, jak ojciec ciotki wsadził ją ponoć samą w pociąg na Zachód.

Nie wiem, czy moi rodzice mieli świadomość tego, co podczas tych noworocznych wizyt dzieje się w głowie ich dziecka. Wchodziłam w te świąty jak w masło - za każdym otwarciem drzwi, hucznym „szczęśliwego nowego roku, nie ściągajcie butów, bo tu i tak brudno!”, szarpaniem płaszczy, ogrzewaniem rąk przy piecu, zapachem kawy, która w każdym domu pachniała czymś innym - kryła się dla mnie inna bajka. Te same kolędy brzmiały przy różnych choinkach inaczej, nawet piernik według przepisu prababci smakował nierówno podany na uszczerbionych talerzykach u brata dziadka albo na udający kryształ talerzach ze szkła u ciotki. Siadałam w kącie i nie mogłam się nadziwić, jak różne historie napisał los dla ludzi, którzy przecież wszyscy są naszą rodziną, a więc mają jakiś wspólny początek. W głowie mi się nie mieścił bezlik przygód, które przeżył stryjek, mnogość „kolegów”, których miała ciotka, liczba wykonywanych przez wujka zawodów i odbytych w ich ramach podróży. Członkowie rodziny nie różnili się dla mnie niczym od bohaterów „Ani z Zielonego Wzgórza” czy „Dzieci z Bullerbyn” - mieszały mi się przygody Ani z Gilbertem z opowieściami babci z czasów studiowania filologii polskiej, a Lasse i Bosse szusowali na łyżwach po zamrzniętych jeziorach dokładnie tak, jak ciotka stryjeczna z siostrami.

I kiedy wspominam te życiorysy mojej rodziny, widzę, że wszystkie miały w sobie coś z magii. O tym, że ktoś zginął na wojnie, stracił dziecko wskutek gruźlicy, nie miał co do garnka włożyć zimą stulecia dowiaduję się dopiero teraz, kiedy moich dziecięcych bohaterów już nie ma. To, co ja pamiętam, to smak słodkich cukierków i dźwięk czekoladowych monet odpakowywanych ze sreberek, zapach brody wujka, która zawsze pachniała fajką i dotyk dłoni babci, które skórę miały pomarszczoną i cienutką, jak pergamin, choć całe życie pracowała w polu. Nie wiem - ja ją pamiętam w kuchni, w ozdobnym fartuchu.

Teraz już wiem - oni tę magię tworzyli dla nas, oni tą magią żyli, oni w magię zamieniali to, co nieraz trudne, ciężkie, niezdolne. Zakładali odświętne obrusy na stoły, w których raz przegrzywali w karty, innym razem liczyli oszczędności, nierzadko podawali zbyt skromne posiłki. A skoro oni potrafili, to przecież i ja mogę! Może zamiast czekać na lepszy, nowy rok, odwróć kota ogonem i z tego, co już było zrobić sobie magię? Może wystarczy uwierzyć, że wszystko jest po coś, nie brać życia tak na serio i pogodzić się z tym, że zawsze jest choć trochę pod górę. Przecież nawet w ulubionych książkach z dzieciństwa bohaterowie nie byłiby bohaterami, gdyby nie to, przez co przeszli.

Anna Burek

KAISER
BESTATTUNGEN
INH. G. KAISER - SEIT 2005

0170-5322474
24H
030-31004280

Od 17 lat oferujemy kompleksowe usługi pogrzebowe na terenie Berlina i okolic oraz przewozy zmarłych do Polski lub innych krajów uni europejskiej.

Gwarantujemy szacunek, godność i profesjonalizm.

Koronawirus zmienił nasze codzienne przyzwyczajenia. Zostańcie Państwo bezpiecznie w domu! My przyjedziemy do Państwa. Zajmiemy się pogrzebem na terenie Berlina albo przewozem ukochanej zmarłej osoby do Polski.

MOBIL
w Berlinie i okolicach

BIURO
Zoppoter Str. 7
14199 Berlin
Wilmersdorf

Bus
186 / 249 / 310

KAISERBESTATTUNGEN.DE

POLSKI ZAKŁAD POGRZEBOWY
CHWOLKA & CHWOLKA

ekspresowe przewozy zmarłych na teren całej Polski z załatwieniem wszelkich formalności. Pomoc w uzyskaniu renty oraz przysługujących świadczeń socjalnych, ekspresowe kremacje.

TEL. 24h 0171/6503466
BERLIN 0151/53361681
www.chwolka.pl

☎0175/9242374	Köln/Bonn	☎0151/53361467	Hannover
☎0171/1554632	Dortmund	☎0175/1043723	Kassel
☎0151/53361465	Recklingh.	☎0151/53361681	Berlin
☎0171/1554583	Düssel/Essen	☎0175/9242347	Hamburg
☎0175/2877731	Hagen/Bochum	☎0171/6503466	Frankfurt
☎0151/51816514	Wuppertal	☎0160/91427415	Stuttgart
☎0171/1554767	Krefeld	☎0171/5229676	München
☎0175/9242353	Bremen		

Od 29 lat! Szybko, Godnie, Uczciwie, Tanio

N A G R O B K I
Mistrz Kamieniarstwa & Inż. KRZYSZTOF IMIELSKI
Biuro: Büdnerring 48, 13409 Berlin
03027497001, 0171 9074101, 0173 6865350
imielski@arcor.de www.gran-mar-bau.de Mo- Fr 9 - 18 oraz Sa 10 - 14

PS IT-Service GmbH
Piotr Szmigiel
Malteserstraße 170-172 • 12277 Berlin
Tel.: 030-71202885 • Mobil: 0151-10744321
info@ps-it-service.de • www.ps-it-service.de

Usługi informatyczne dla firm:

- Infrastruktura i bezpieczeństwo sieci
- Serwery i usługi serwerowe pod windows & linux
- Sieci VPN
- Profesjonalne zabezpieczenie danych
- Doradztwo w zakresie technologii informatycznych
- Usługi w języku niemieckim i polskim
- Wieloletnie doświadczenie

REMONTY MIESZKAŃ
OKNA • DRZWI • BRAMY
GARAŻOWE • OGRODZENIA
Z MONTAŻEM

Mobil: 0157-59640537

Pogotowie zamkowe dzień i noc
natychmiastowa pomoc w przystępnej cenie w wypadku zatrzaśnięcia drzwi lub zgubienia kluczy. Usuwanie szkód powłamaniami oraz montaż dodatkowych zamków

tel.: 030/ 915 94 017, 0170/ 5837677

SCHLÜSSEL-NOT-DIENST
CUNIKER

Szafy z drzwiami przesuwanymi na wymiar

www.lizak.de

Falkenhagenerstrasse 56 / 58
14612 Falkensee
tel.: 03322 426 85 54
Funk: 0151 591 191 12
e-mail: info@lizak.de **doradztwo i pomiar gratis**

KOWALSTWO ARTYSTYCZNE

Zakład Pogrzebowy SANS SOUCI

wysłuchać zrozumieć towarzyszyć

Telefon 24 h: (030) 48 47 92 27
Wollankstr. 67, 13359 Berlin
www.sanssouci-bestattungen.de

U nas znajdą Państwo współczucie, zaangażowanie i profesjonalizm.
Mówimy również po polsku!

niedrogo godnie stylowo

SERWIS KOMPUTEROWY

LAPTOPY PC MONITORY

inż. Tomasz Günther

☎ **0178-6838146**

www.katicom.de

- NAPRAWY U KLIENTA
- INSTALACJA WINDOWS
- WYMIANA GNIAZD I ZŁĄCZY
- WYMIANA MATRYC
- NAPRAWY PO ZALANIU
- ODZYSKIWANIE DANYCH
- USUWANIE WIRUSÓW

MMM-COMPUTER SERVICE

- Naprawa komputerów i laptopów
- INTERNET - Instalacja - DSL / WLAN / TV
- WINDOWS - Instalacja / Naprawa

18 lat - usług komputerowych **24 h**

- usuwanie wirusów / ratowanie danych
- szkolenia komputerowe u Klienta
- instalacja smartfonów, zabezpieczanie danych

☎ **030/ 30201944** ☎ **01621786980**

Anteny Satelitarne
Naprawy Telewizorów

Ustawianie programów TV **tel.364 36 859**

Od 30 lat w Berlinie
Schönwalder Str. 101
13585 Berlin

SOLARIUM

ALT-MOABIT 75 | 10555 BERLIN
TEL: 398 87 605

PESTALOZZISTR. 74 | 10627 BERLIN
TEL: 319 92 648

ZAPRASZAMY!

NOWE LAMPY
NOWE TECHNOLOGIE
BEZPIECZNE OPALANIE

GODZINY OTWARCIA:
PON. - PT. 9 - 22
SOB. 10 - 22 | NIEDZ. 12 - 20

KFZ-ZULASSUNG SPANDAU

Auto Anmeldung Spandau
Usługi rejestracji pojazdów
Berlin i Brandenburgia

- meldowanie, wymeldowanie
- zmiana adresu, nazwiska, itp.
- rejestracje próbne 5 dni
- rejestracje eksport 15/30 dni
- tablice rejestracyjne wykonujemy na miejscu - różne rozmiary, kolory

Brunsbütteler Damm 11
13581 Berlin
(naprzeciwko Spandau Arcaden)

pon-czw. 10:00-18:00
pt. 10:00-17:00

Tel.: 030/ 35 10 62 28 WhatsApp: 01522 5915255
www.kfz-zulassung-spandau.de

Płacisz za wysokie rachunki za prąd i gaz?
Jeśli uważasz, że płacisz za dużo, pozwól nam to sprawdzić.
Powiedz dość zawyżania waszych rachunków.

Zgłoś się do nas, sprawdzimy je, poprawimy oraz obniżymy nawet o 50%.
W mieszkaniach, domach i firmach. Szybko i fachowo. Pamiętajcie, że zimy są bardzo długie i zimne, a nikomu niepotrzebne są dopłaty. Pomagamy załatwić wszelkie formalności w zgłoszeniu do (sieci) dostawcy prądu i gazu.

Wszystkie formalności za darmo! Zaufaj mi!

Arkadiusz Skorupka
Zertifizierter Energieberater
Rudower str. 95 12351 Berlin
arkadiusz.skorupka@gmx.de

Gaz od 10 CENTÓW za kWh brutto

Kontakt: 0163 7886965

AUTO - UBEZPIECZENIA

- NUMERY PRÓBNE
- NUMERY CELNE
- USŁUGI REJESTRACYJNE
- **NOWOŚĆ!** Wykonujemy na miejscu tablice rejestracyjne!

Biurowo przy Urzędzie Komunikacji "ZULASSUNGSSTELLE"
- Kreuzberg
pon-śr. 8.00-15.00,
czw. 10.00-18.00, pt. 8.00-14.00

ZULASSUNGS - UND VERSICHERUNGSSERVICE
Heimstr. 13, 10965 Berlin
Tel.: 030 - 785 42 04 • Fax: 030 - 627 36 553
Funk: 0172 - 38 30 142

ANTENY SATELITARNE
Montaż, naprawa w Berlinie i okolicach

Profesjonalny miernik i narzędzia, bezpłatny dojazd, kilkanaście lat doświadczenia, rozsądne ceny.

tel. / whatsapp: **0160 99 50 66 88**

Przewóz osób Berlin
Dolny Śląsk Lubuskie

tel. 0048 513 427 912
www.mstrans.pl

PRZEWÓZ OSÓB
MS TRANS

NEW VOICE SYSTEM
MUSIKBAND BERLIN

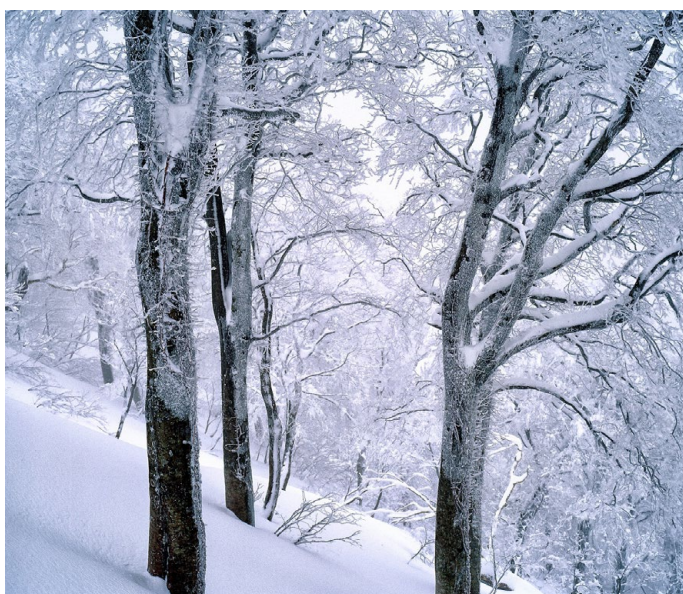
Zagramy na każdej imprezie.
Udzielamy informacji: sala, party service, filmowanie imprez, wypożyczanie sprzętu.

Tel.: 0163 1497 647
lub 0151 5948 6287
info@newvoicesystem.de
www.NewVoiceSystem.de

TRANSPORT EXPRESOWY
PRZEPROWADZKI
OPRÓŻNIANIE MIESZKAŃ, PIWNIC, GARAŻY itp.

Tel.: 030 91566003, 0176 36322659

www.jardan-bus.pl

Licencjonowany Przewóz Osób

JARDAN#BUS

Katowice-Gliwice-Opole-Wrocław-Berlin

Wyjazdy - Niedziela 16:00 Czwartek 7:00 Piątek 7:00
Powroty - Poniedziałek 11:00 Czwartek 16:00 Piątek 16:00

Możliwość przewozu z adresu na adres! Zabieramy również przesyłki!

☎ 0048 784 276 704 ☎ 0048 600 426 476

Transport w Berlinie
Przewóz mebli, małe przeprowadzki,
opróżnianie piwnic i mieszkań

Tel.: 0159 06460346

SACHVERSTÄNDIGEN-TEAM 24

Certyfikowany przez TÜV Rheinland niezależny i doświadczony

RZECZOZNAWCA SAMOCHODOWY

Rafał Lubiński

BEZPŁATNE PORADY

Dla poszkodowanych bezpłatna wycena szkody

+49 (0) 178 888 77 25

www.rzeczoznawca24.de ■ kontakt@rzeczoznawca24.de

**MPU "IDIOTENTEST" - PRZED TOBĄ?
ALKOHOL, NARKOTYKI, WYKROCZENIA DROGOWE?**

Dzwon, kurs, zaświadczenie, wnioski, wgląd do akt w urzędzie, rozmowy w urzędzie

Odzyskasz – 37 lat praktyki – J.Dolny
Tel.: 0176 24346798

**STRACIŁEŚ PRAWO JAZDY?
CHCESZ JE JAK NAJSZYBCIEJ ODZYSKAĆ?**

MPU Vorbereitung („Idiotentest“)

mgr psychologii **Małgorzata Voelkel**

Profesjonalne przygotowanie do testów psychologicznych i medycznych. Bezpłatna konsultacja. **100% Zdawalności**

Billy-Wilder-Promenade 32, 14167 Berlin,

www.mpu-in-berlin.de

Tel.: 030 47980232; Tel.: 0152 33578752

e-mail: malgorzata.voelkel@onet.pl

**NIEZALEŻNY RZECZOZNAWCA
SAMOCHODOWY**

Dipl.-Ing. Michael Żurek

partner DAT, SCHWACKE, KÜS, ADAC

BEZPŁATNE PORADY TELEFONICZNE

zadzwoń, poradź się bezpłatnie, zanim zadzwonisz do ubezpieczalni!

- dla poszkodowanych (bez winy), **BEZPŁATNIE**
- ocena szkód powypadkowych dla niemieckich lub polskich ubezpieczalni (Gutachten)
- pomoc w uzyskaniu odszkodowania
- ocena wartości pojazdu
- oględziny u klienta, krótkie terminy

Funk 0163 - 24 007 01, (030) 76678600

www.michael-zurek.de

**RZECZOZNAWCA SAMOCHODOWY
Dariusz Massel**

Usługi:

- Kosztorys po wypadku OC - Gutachten
- Kosztorys Auto-Kasko AC
- Wycena wartości pojazdu
- Pomoc przy likwidacji szkód krajowych oraz zagranicznych

Dipl. Wirtschaftsjurist

certifikowany rzeczoznawca

przez PersCert TÜV Rheinland

Lindenufer 17, 13597 Berlin

E-mail: massel-sv@gmx.de

Tel.: 030 / 50 34 86 82

☎ 0172 / 978 68 15

RZECZOZNAWCA SAMOCHODOWY

-----E. POGODZINSKI-----

Geprüfte
Qualifikation
Prüfzeichen
gültig bis:
30.09.2023

www.tuv.com
ID 0000039894

**MIAŁEŚ WYPADEK, SKORZYSTAJ Z
PRAWA DO NIEZALEŻNEJ WYCENY
SZKODY**

poradź się zanim postawisz fałszywy krok
PIERWSZA PORADA - BEZPŁATNA -

- rzeczoznawca certyfikowany przez TÜV

- wycena szkód powypadkowych – Gutachten

- wycena wartości pojazdu

www.kfz-gutachten-pogo.de

Funk: 0178 3490159 Tel-Fax: (030) 64493125

**TOMEK
transport&przeprowadzki**

- profesjonalne przeprowadzki, punktualność i rzetelność wykonania usług z ubezpieczeniem
- przewozy mebli (IKEA, Höffner, itd...)
- opróżnianie mieszkań i piwnic
- przewozy materiałów budowlanych i narzędzi (Bauhaus, Obi,...)
- wywóz rzeczy do BSR

Tel.: 01577 3670602 lub 030 55142631

MD TOP UMZÜGE składanie mebli, transport IKEA, przeprowadzki, opróżnianie piwnic, rozliczenie dla Arbeitsamt. Posiadam 2 busy kontenerowe i ubezpieczenie na przeprowadzki. Tel.: **0176 83392933**

E-mail: marekopuchowicz@aol.de

MD TOP UMZÜGE

Szanujmy wspomnienia

Już za nami szampan, fajerwerki i sylwestrowe szaleństwa. Znów stoimy w kolejkach po zakupy, znów trzeba ganiać do pracy, zmienił się jedynie rok w kalendarzu. W takim właśnie momencie warto przywołać najlepsze wspomnienia, w naszym wypadku – sportowe.

https://www.eurosport.com/tennis/roland-garros/2023/french-open-2023-iga-swiatek-exclusive-champion-reflects-on-third-triumph-at-roland-garros_sto9655949/story.shtml

2023 w Kontaktach

W styczniu zapoznawaliśmy się z sylwetkami sportowców zgłoszonych do plebiscytu Przeglądu, w lutym odwiedziliśmy powstający w Berlinie polonijny klub motoryzacyjny – Polonia Racing. Marzec to już podróż za ocean i początek kariery Jeremy'ego Sochana w NBA, w kwietniu wspominaliśmy zmarłego Romana Lentnera, legendę Górnika Zabrze, który wiele lat mieszkał w stolicy Niemiec. Maj również piłkarski – tym razem opisaliśmy karierę Łukasza Piszczka i to nie tylko rozdział związany z Herthą. W czerwcu zachęcaliśmy do kibicowania polskiej reprezentacji podczas Special Olympic Games dla osób z niepełnością intelektualną, rozgrywanych w Berlinie. Lipiec to już krótki poradnik jak spędzić lato w mieście i nie zwariować bez sportu, sierpień upłynął pod znakiem zachwyty nad rodzimą siatkówką. Z początkiem roku szkolnego odwiedziliśmy świetny lokalny klub piłkarski FC Polonia, a w październiku rozpoczęliśmy nad tragicznym poziomem kadry futbolistów. Kalendarz do rąk wzięliśmy już w listopadzie, zaznaczając kiedy do Berlina przyjadą reprezentanci Polski z różnych dyscyplin. W grudniu prosiłem Mikołaja o kilka prezentów, a dziś... dziś wspominaliśmy dalej.

Skoki i po skokach

Póki co w aktualnej edycji Pucharu Świata skoczkowie narciarscy spisują się fatalnie. Tym bardziej warto cofnąć się w czasie do lutego 2023, kiedy to Piotr Żyła obronił w Planicy tytuł Mistrza Świata. Niesamowitą formę prezentował również Dawid Kubacki, który jednak wycofał się ze startów, by wspierać chorującą ciężko żonę. To był moment, który z pewnością zapamiętam, pokazujący, że każdy sportowiec to przede wszystkim człowiek, który ze swoimi słabościami i trudnościami mierzy się nie tylko walcząc o medale. W tej tematyce polecam książkę Dariusza Faron – „Życie nie kończy się na mecie”, w której dziennikarz rozmawia między innymi z Justyną Kowalczyk-Tekieli czy Kubą Błaszczykowskim.

Polski Finał Ligi Mistrzów

W maju ZAKSA Kędzierzyn Koźle po zaciętym meczu pokonała Jastrzębski Węgiel 3:2, trzeci raz triumfując w tych prestiżowych rozgrywkach europejskich. Był to pierwszy raz w historii, gdy w jednym z topowych sportów świata, zmierzyły się w finale dwie drużyny z Polski. Pozostając w temacie siatkówki, Polacy wygrali Mistrzostwa Europy, Polki zakwalifikowały się na Igrzyska w Paryżu. W tym sporcie jesteśmy zwyczajnie mocni, czapki z głów!

Iga Świątek na szczycie

„Dużo widziałam, dużo zwiedziłam, jeszcze więcej się nauczyłam” – tak pierwsza rakietka kobiecego tenisa podsuwała mijający rok 2023. 86% wygranych spotkań, w tym zwycięstwo w paryskim French Open. 10 milionów dolarów nagród. Strata pozycji lidera i spektakularny powrót na szczyt. Iga nie przestaje zdumiewać, a w maju skończy dopiero 23 lata. Świątkomania trwa w najlepszej formie.

Kaczmarek i Nowicki na ratunek

Polska zajęła piętnaste miejsce w klasyfikacji punktowej lekkoatletycznych Mistrzostw Świata rozgrywanych w Budapeszcie. To najgorszy wynik naszej kadry w XXI wieku. Sytuację ratowali srebrnymi medalami młociarz Wojciech Nowicki i biegaczka na 400 metrów, Natalia Kaczmarek, która zbliżyła się do ustalonego przed laty rekordu Ireny Szewińskiej. Może w 2024 roku uda się jej przebić magiczną granicę 49.28?

Czwarty raz na szczycie

Bartosz Zmarzlik, jak to w żużlu, nie jest w stanie się zatrzymać. Tym razem sięgnął po mistrzostwo podczas ostatniej edycji Grand Prix, rozgrywanej w Toruniu. Emocji przysporzyło zdyskwalifikowanie Polaka w poprzednim starcie w Vojens, za nieprzepisowy... plastron.

„Wcześniej wiedziałem, że mogę, teraz –

że muszę.” – podsumował sezon zawodnik Motoru Lublin, który nie dał się zjeść presji oczekiwań.

Sukcesy mniej znane

Adrian Meronk, najlepszy polski golfista, pokazał, że bez wątplenia należy do elity swojej dyscypliny. Oskar Kwiatkowski w lutym został mistrzem świata w snowboardowym gigancie równoległym. Koszykarze wciąż walczą o udział w Igrzyskach Olimpijskich, a hokeiści wrócili do światowej czołówki szesnastu drużyn po ponad dwudziestu latach nieobecności. A słyszeli Państwo o pływaku Krzysztofie Chmielewskim? W lipcu, w dalekiej Japonii, zdobył srebrny medal MŚ za start na 200 metrów stylem motylkowym. Nasz reprezentant ma dopiero 19 lat.

Można wymieniać dalej: wrocławianki z koszykarskiej sekcji ŚWIT-u zostały klubowymi mistrzyniami Europy osób niesłyszących. Piłkarze po amputacjach, nie tracąc ani gola wygrali prestiżowy Amp Futbol Cup. Koszykarze na wózkach zajęli ósme miejsce w Europie. Sukcesów jest mnóstwo, tylko nie zawsze w sportach stojących na świeczniku.

Bez katastrof się nie obyło

W eliminacjach do Mistrzostw Europy nasze piłkarskie orły przegrały dwumecz z Mołdawią, 3:2 w Kiszyniowie i 1:1 w Warszawie. Robert Lewandowski pozostaje bez formy, zarówno w kadrze, jak i w Barcelonie. Ciężko wyobrazić sobie Michała Probierza w roli zbawcy narodu, tym bardziej z Cezarym Kuleszą za sterami PZPN-u. Czy to już czas by wrócić do świata, w którym reprezentacja gra w barażach, ma jedynie matematyczne szanse na awans i zazwyczaj ich nie wykorzystuje? Tylko rozgrywanego w Niemczech Euro szkoda.

Przyszłość

W 2024 najmocniej czekam na Igrzyska w Paryżu (26 lipca-11 sierpnia) i wspomniane piłkarskie Euro (14 czerwca – 14 lipca). Przez trzy pierwsze dni marca w Glasgow, będzie można podziwiać dziewiętnastą edycję Halowych Mistrzostw Świata w Lekkoatletyce. Plus tysiące innych, pomniejszych wydarzeń, o których mam nadzieję pisać dla Państwa przez cały kolejny rok. Wszystkiego co najlepsze, nie tylko w sporcie!

Grzegorz Szklarczuk

<https://sport.tvp.pl/70705411/reprezentacja-polski-wstyd-kompromitacja-zbrodnia-prasa-bezlitosna-po-porazce-z-moldawia>

Szybko i bez trudu

Szanowni Państwo,

minęły świąteczne emocje oraz Sylwester. Rok 2023 już nie wróci a my jakoś musimy się odnaleźć w tym wirze pomiędzy pracą, domem a karnawałem. Dlatego chciałbym zaproponować kilka bardzo szybkich i pysznych dań. Pomyślicie, że zaproponuję tzw. „Śniegi Kilimandżaro”, czyli górę makaronu posypanego białym serem. Otóż nie! Nie będzie to również super „gotowiec” z marketu podgrzany w mikrofalach. Są to oryginalne dania, ale wyjątkowo łatwe i szybkie. Przygotowanie ich nie powinno zająć więcej niż 20 minut. Zaczynamy.

CHIŃCZYK W 20 MINUT

Pierś z kurczaka kroimy wzdłuż a potem w cienkie plasterki. Wkładamy do miski i zalewamy marynatą. W międzyczasie nastawiamy ryż do ugotowania, jaśminowy w torebkach według przepisu na opakowaniu. Najprościej.

Składniki marynaty:

- 1 łyżka wina do gotowania
- 2 łyżki sosu sojowego jasnego
- 1 łyżka skrobi ziemniaczanej lub kukurydzianej

Mięso dobrze mieszamy, tak, aby marynata je pokryła a składniki się wymieszały. Gdy będzie za gęste, dodajemy odrobinę wody. Rozgrzewamy patelnię, wlewamy kilka łyżek oleju i smażymy mięso często mieszając i oddzielając sklezione kawałki, do momentu, gdy kurczak zmieni kolor i będzie dobrze usmażony. Dodajemy łyżeczkę czosnku (przeciśnięty przez prasę) i łyżkę pokrojonej zielonej cebuli. Smażymy mieszając lub, jeśli ktoś potrafi, podrzucając potrawę na patelni. Dodajemy pokrojoną w skosy słodką paprykę chili lub Bell Pepper zieloną i czerwoną pokrojoną w romby, garstkę, aby nie zdominowała potrawy. Można dodać inne warzywa np. różyczki brokuła, ćwiartki pieczarek, marchewkę pokrojoną w zapałki, cukinię w kostki. Po wymieszaniu zalewamy sosem i ponownie mieszamy, aby sos pokrył wszystkie składniki. Nastawiony ryż powinien być gotowany ok. 10 minut.

Składniki sosu:

- 1 łyżka lekkiego sosu sojowego
- 1 łyżka ciemnego sosu sojowego
- 1 łyżka sosu ostrygowego
- 1 łyżeczka cukru brązowego (opcjonalnie).

Po wymieszaniu i zagrzaniu potrawa jest gotowa do podania. Idealnie smakuje ze świeżo ugotowanym ryżem i sałatką z kapusty lub ogórka. Ozdabiamy świeżą bazylią lub pokrojoną zieloną cebulą tzw. szczypiorem.

FRANCUZ W 20 MINUT

Kurczak po florentyńsku. Dzięki złotemu kurczakowi i kremowemu sosowi ten łatwy przepis

na kurczaka po florentyńsku to prosty i szybki obiad, a wszystko na jednej patelni.

Składniki:

- 4 szt piersi z kurczaka bez skóry (1 pierś na osobę)
- 1/2 łyżeczka soli
- 1/4 łyżeczki czarnego pieprzu
- 2 łyżki oleju (więcej, jeśli potrzeba)
- 4 ząbki czosnku (posiekane)
- 10 dkg grzybów - pieczarek (w plasterkach; ~2 szklanki)
- 1 łyżka masła
- 1/2 szklanki bulionu z kurczaka (z 1/2 kostki rosolowej)
- 1/4 szklanki wytrawnego białego wina (opcjonalnie)
- 1 szklanka gęstej śmietany
- 1/4 szklanki startego parmezanu

Piersi z kurczaka myjemy i osuszamy ręcznikami papierowymi. Doprawiamy z obu stron solą i pieprzem. Na dużej patelni, na średnim ogniu, rozgrzewamy oliwę z oliwek, aż będzie lśniąca. Dodajemy piersi z kurczaka w jednej warstwie i smażymy przez 3-5 minut z każdej strony, aż uzyskamy złoty kolor. Kurczak nie musi być w tym momencie całkowicie ugotowany, wystarczy, że się zarumieni.

Przekładamy kurczaka na talerz i przykrywamy, aby pozostał ciepły. Jeśli patelnia jest sucha, dodajemy trochę więcej oleju. (Nie wycieramy patelni). Na patelnię dodajemy czosnek i grzyby. Smażymy przez 3-5 minut, od czasu do czasu mieszając, aż grzyby się zarumienią, a płyn odparuje. (Utrzymujemy ogień na średnim poziomie, aby wilgoć odparowała, ale możemy zmniejszyć ogień, jeśli zaczną się zbyt mocno rumienić).

Zmniejszamy ogień do średniego. Dodajemy masło, podgrzewamy, aż się rozpuści. Dodajemy bulion z kurczaka i białe wino. Zeskrobujemy dno patelni, aby uwolnić wszelkie przyrumienione kawałki (nazywa się to odłuszczeniem). Zwiększamy ogień, aby doprowadzić do wrzenia. Gotujemy około 4-5 minut, aż objętość płynu zmniejszy się o połowę.

Dodajemy gęstą śmietanę. Zwiększamy ogień, aby doprowadzić do wrzenia, następn-

nie gotujemy przez około 2-3 minuty, aż lekko zgęstnieje. Zmniejszamy ogień do małego, aby przestało się gotować. Mieszamy starty parmezan, aż będzie gładki. Gotujemy, często mieszając, przez 2-3 minuty, aż zwiędnie. Wkładamy kurczaka z powrotem na patelnię, zanzurczając go w sosie. Gotujemy przez 3-5 minut, aż kurczak będzie ugotowany. Można podawać z ryżem, makaronem, kaszą, które musimy wcześniej ugotować nastawiając na drugim palniku. Podajemy gorące, posypane zielonym szczypiorem i z dowolną sałatką.

WŁOCH W 35 MINUT

Bardzo łatwy, włoski kurczak myśliwego, Pollo di Caciatore, wymaga tylko ciut dłuższego gotowania. Robi się samo i wszystko w jednym garnku.

Składniki:

- 1000 g kawałków kurczaka (4-6 osób)
- 200 g pulpy z pomidora
- 1 marchewka
- 1 lodyga selera, 1 cebula, 20 g grzybów
- 2 łyżki oliwy z oliwek
- 1/4 - 1/2 szkl. rosół z kurczaka,
- 1/4 szkl. wina białego wytrawnego (opcjonalnie)
- zielona pietruszka, sól, pieprz

Czyścimy marchewkę, grzyby, seler i cebulę i siekamy grubo. Umieszczamy mieszaninę w rondlu z olejem i pozwalamy jej usmażyć się na małym ogniu. Odcedzamy łyżką cedzakową i odkładamy na talerz na bok. Umieszczamy kawałki kurczaka w przyprawie pozostawionej w rondlu, pozwalamy im obsmażyć się na mocnym ogniu, aby przybrały jednolity kolor, a następnie dodajemy grzyby i warzywa odłożone na bok. Dodajemy sól i pieprz, chochlę bulionu i gotujemy pod przykryciem przez 10-15 minut. Można dodać odrobinę białego wina, to poprawi smak i aromat potrawy.

Zdejmujemy pokrywkę, dodajemy pulpę z pomidorów, mieszamy i gotujemy przez kolejne 10-15 minut pół przykryte i na małym ogniu, mieszając przynajmniej kilka razy, aby się nie przypaliło. Zdejmujemy rondel z ognia, posypujemy kurczaka drobno posiekaną natką pietruszki, doprawiamy solą, świeżo zmielonym pieprzem i podajemy. Dodatki dowolne, najlepiej smakuje z makaronem np. penne, tagliatelle.

Bogusław Sypień

POLONIJNE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNE I KULTURALNE BERLIN – PTTIK BERLIN

PTTIK Berlin” zaprasza w styczniu do wspólnego zwiedzania Pałacu Köpenick

**Bilety wstępu 6 / 3 Euro.
Spotykamy się w sobotę tj. 13.01.2023
o godz. 11:00 na stacji S 47 - Spindlersfeld.
Uwaga pociąg jeździ na tej trasie co 20 min.**

W dzielnicy Treptow – Köpenick na wyspie otoczonej wodami rzeki Dahme, w pobliżu berlińskiej pradoliny utworzonej przy ujściu Dahme do Szprewy znajduje się zamek Köpenick wraz ze swoimi zabudowaniami i kaplicą. Do XIII wieku istniał na tym terenie gród słowiański, po jego rozebraniu około 1557 roku księżę Joachim II zbudował w tym miejscu renesansowy pałac myśliwski, który w latach 1677 – 99 został przebudowany przez architektów Rutger von Langerfeld i Johann Arnold Nering dla następcy tronu Wielkiego Księcia, Fryderyka III (od 1701 roku króla Fryderyka I).

W okresie współczesnym, czyli od roku 1963 zamek ten stał się siedzibą Muzeum Rzemiosła Artystycznego dla Berlina wschodniego, który należał w owym czasie do DDR. W wyniku czego w Berlinie zachodnim przy placu Poczdamskim w Kulturforum utworzone zostało nowe Muzeum Rzemiosła Artystycznego. Od 2004 roku, czyli dopiero po połączeniu Niemiec i po dziesięciu latach gruntownej renowacji, zamek został ponownie otwarty jako druga lokalizacja Muzeum Rzemiosła Artystycznego natomiast pierwsza lokalizacja tego muzeum znajduje się nadal przy Placu Poczdamskim w Kulturforum.

W tym niezwykle ciekawym zamku wodnym mieści się jedna z najbardziej kompleksowych wystaw sztuki dekoracyjnej w Europie z okresu renesansu, baroku i rokoka liczącej ponad 500

eksponatów, które wiernie ukazują ich pierwotną funkcję z XVI, XVII i XVIII wieku dając tym obraz różnych środowisk życia publicznego, prywatnego i dworskiego. Meble i sztuki dekoracyjne z w.w. okresów są eksponowane pod hasłem „RaumKunst” (sztuka pokojowa). Termin ten obejmuje wszystkie dziedziny dekoracji wnętrza, które w dawniejszych czasach służyły jako dekoracje ścian i pomieszczeń w mieszczańskich i dworskich pomieszczeniach mieszkalnych: Gobeliny, prace lakiernicze, panele ścienne, tapety skórzane, barokowe szafy artystyczne, centrale, porcelana i srebro. Starannie odrestaurowano również malowidła sufitowe i 29 stiukowych sufitów stworzonych przez mistrzów z Graubünden.

Po południowej stronie pałacu znajduje się uryzek, malutki, barokowy ogród, który dopeł-

nienia wyspę, jego aleje biegną wzdłuż brzegów wyspy, dzięki czemu podczas spaceru zachwycać może przepiękny widok na okolicę. Ogród ten zaślanał w 1712 roku z cudownego drzewa Aloe, które podziwiali wielu znakomitości min. Car Piotr Wielki. Dzisiaj nie ma już wprawdzie w ogrodzie tego drzewa Aloe, ale za to poszczycać się on może licznymi, bajkowymi rzeźbami, tablicami pamiątkowymi, a także 150-letnim „czarnym orzechem” będącym pod ochroną.

W imieniu „PTTIK BERLIN” na spacer zaprasza Elżbieta Potępska, przewodnik po Berlinie i Poczdamie.

Propozycja spaceru jest bezpłatna i nie daje my grupowego ubezpieczenia.

Köpenick Berlin, foto Elżbieta Potępska

**PTTIK BERLIN – Elżbieta Potępska, przewodnik po Berlinie i Poczdamie,
tel.: 030 815 89 14, e-mail: kontakt@pttik-berlin.de**

Uroczystość Trzech Króli

W szóstym dniu stycznia

Według katolików, uroczystość Trzech Króli lub innymi słowy Objawienie Pańskie ma swoje odniesienie, do pokłonu jaki złożyli małemu Jezuskowi trzej królowie w stajence betlejemskiej. Odbiera się ten pokłon jako uniżenie się przed boskim majestatem Jezusa, całego świata pogan, chrześcijan oraz ludzi z różnych warstw społecznych.

Boży Syn

Chrystus jako Boży Syn, urodził się w skromnej stajence, ale wszyscy ludzie w osobach wspomnianych króli przybyli do niego i oddali mu należny pokłon, obdarowując go wszelkim dobrem. Pojęcie zbawienia opisane w Słowie Bożym, obowiązuje ludzi na całym świecie ponad wszelkimi ich podziałami i różnicami. Zbawienie zatem przybliżyło się do ludzi na całym świecie poprzez Jezusa Chrystusa i to za nie warto Mu jest złożyć pokłon, a darem dla niego od nas jest nasze życie.

W kościołach katolickich

W kościele katolickim Objawienie Pańskie jest świętem obowiązującym, które wszyscy należący do tej wspólnoty ludzie powinni celebrować. Święto to opisuje fragment Ewangelii Mateusza z rozdziału 2,1-12, skąd dowiadujemy się o przybyciu mędrców do nowo na-

rodzonego dzieciątka... „Gdy Jezus narodził się w Betlejem w Judei za panowania króla Heroda, trzej mędrcy postanowili odszukać go”. Niektórzy tłumacze Pisma Świętego, opisuja na podstawie tego fragmentu Ewangelii, jakoby światło zbawienia, w osobie Jezusa zstąpiło na ludzkość całego świata. Sam Jezus jako światłość świata, w czasie swej publicznej działalności niejednokrotnie mawiał, że pogaanie „tylko wtedy mogą odkryć i wielbić Go jako Syna Bożego i Zbawiciela świata, gdy zwrócą się do Izraelitów jako do narodu wybranego przez samego Ojca w niebie. Mędrcy są zatem szczególnie zapowiadają jak powinien zachowywać się świat w stosunku do Jezusa i do samego Izraela.

Białe kwiaty przed każdym domem

W tradycji polskiej, święto Trzech Króli jest szczególnie celebrowane. W powojennej Polsce był to dzień wolny od pracy. Dopiero w latach pięćdziesiątych ubiegłego wieku, zostało ono zniesione przez komunistyczny sejm. W tym dniu dzieci malowały obrazki przedstawiające pokłon Trzech Króli w stajence w Betlejem. Obrazki te tak ustawiano na parapacie okiennym, aby było je widać z dworu. Podczas obiadu w tym dniu, a musiał być on dwudaniowy wszyscy sobie składali życzenia dobrego zdrowia i szczególnych łask Bożych. Podane do obiadu mięso, musiło ociekać tłuszczem, na znak wielkiej obfitości. Ponieważ z okresu Bożego Narodzenia w każdym domu była jeszcze choinka, właśnie przy niej po obiedzie gromadziła się cała rodzina, by śpiewać nowo narodzonej Dziecinie.

Okres międzywojnia

W dwudziestoleciu międzywojennym kiedy to Polska znów znalazła się na mapach politycznych świata jako niepodległe państwo, obowiązywał zwyczaj urządzania jasełek w kościołach katolickich. Podstawowym ich przedstawieniem był oczywiście pokłon Trzech Króli w stajence. Tego dnia gdy, któraś panna miała narzeczonego, mogła się z nim spotkać a nawet przespacerować pod rękę po ulicach miasta.

Białe kwiatki przed każdym domem

Na wsiach natomiast, wszyscy z samego rana w dzień 6 stycznia, wychodzili przed swoje domy i oddali pokłon Jezusowi jako Zbawcy całej ludzkości. Jak podają stare legendy, gdy ktoś o świecie zajął do zabudowań gospodarskich, mógł zobaczyć jak składały Jezusowi pokłon zwierzęta gospodarskie, potulnie mrużąc jakby śpięwały z całego serca Wielkiemu Panu Panów i Królowi Królów. Przed wiejskimi domami, gospodarze robili ozdoby z białych kwiatów, by przywitać Jezusa, który jako osoba boska w ludzkim ciele, zawiątała tu na świecie. Najbardziej do tych ozdób nadawał się kwiat śnieguliczki, bardzo odporny na niskie temperatury.

W dobie współczesnej organizuje się w Polsce Orszaki Trzech Króli, które jadąc przez całe miasto obwieszczają Dobrą Nowinę wszystkim ludziom.

Ewa Michałowska- Walkiewicz

rywal Lufthansy		włoskie superauta	naciskany w pistolecie		lotne cele strzelca		graficzna lub roślinna	rywal CBOSu	nieucztwo, niewiedza	Ariel, polityk izraelski	kabaret z żyłką w logo		rak na bezrybiu	rywal Żywca	na nich pomost
			formuła								odbicie stopy zwierzęcia				
sitcom z kosmitą							czar dalekiego kraju								
włoska broń strzelecka	zabita przez Perseusza		księża szata								b. przywódca ZSRR				
							część Starego Testamentu					bity w staroż. Grecji			
najszybsze nietlotne ptaki	z trzema elektrodami		mogą być dziesiętne	sprzątają w szpitalu		czeska waluta							reklamowany wybieracz		między tercją a kwintą
							waluta RPA					toruńska uczelnia			
góry w Bułgarii					polska marka kosmetyków	hodowane w Tybecie		państwo z Porto-Novo		grzyb rosnący na pniu drzewa		na niej alpinista	dawny środek znieczulający	Jusis, piosenkarka	
ptak Piotra Szczepanika		Jerozolimskie w stolicy						choroba jak przekleństwo							
								duży reflektor							
pływa w roztworze		odgłosy wśród trzody chlewnej						opłaca rachunki telefoniczne							
									usterka						

zadanie udostępnił serwis krzyżówkowy szarada.net

Kontakty – bezpłatny miesięcznik polonijny, ukazujący się systematycznie od 1995 roku w Berlinie i Brandenburgii oraz na stronie www.kontakty.org
 Kontakty ukazują się w każdą pierwszą niedzielę miesiąca. Ogłoszenia przyjmujemy do 20-tego każdego miesiąca wraz z dowodem wpłaty!
Adres redakcji: Kontakty, Ollenhauer Str. 45, 13403 Berlin, tel.: 030 3241632, fax: 030 37591850, e-mail: webmaster@kontakty.org

W pilnych sprawach tel. kom.: 0176 21137428 oraz 0178 6990385

Postbank Berlin IBAN: DE07 1001 0010 0517 3861 07, BIC (SWIFT): PBNKDEFF

Godziny otwarcia: przyjmowanie reklam od wtorku do czwartku w godzinach od 10:00 do 17:00 lub na umówiony termin

Zespół redakcyjny: Redaktor naczelna/ wydawca: Marianna Klon, tel.: 0176 21137428

Redakcja: Izabela Klon-Dziągwa, Andrzej Klon, Marta Szymańska, Anna Burek, Jakub Tosik, Tomasz Klon, Grzegorz Szklarczuk

OD REDAKCJI: Uwaga! Prace prosimy przysyłać w formatach: *TIF, *EPS (level 2), *PDF (high quality), *CDR (max. v13), *JPG. Wszystkie użyte czcionki w dokumencie powinny być dostarczone oddzielnie w formacie OpenType lub zamienione na krzywe, rozdzielczość map bitowych nie niższa niż 300 dpi, w palecie kolorów CMYK. W innych przypadkach moduły mogą różnić się od przesłanych przez Państwa projektów, ZA CO REDAKCJA NIE ODPOWIADA! Zastrzegamy sobie prawo do skracania tekstów nadesłanych do redakcji i zmiany tytułów.

Nie ponosimy odpowiedzialności za treść reklam ogłoszeń. Wszelkie przedruki i kopiowanie bez zgody redakcji zabronione. Mamy prawo odmówić zamieszczenia reklam i ogłoszeń jeśli ich treść i forma są sprzeczne z charakterem czasopisma „KONTAKTY”

Miejscowym sądem jest sąd w Berlinie. Prawem obowiązującym jest prawo niemieckie.

UWAGA: ze względu na utratę jakości oraz liczne błędy drukarskie, reklamy nie mogą być wypuszczane z programu Word.

Zasady odpłatności:

Ogłoszenia drobne i towarzyskie do 25 słów - 17 Euro (powyżej 0,50 Euro za każde słowo). **Ogłoszenia firmowe** - 1cm²: czarno-białe - 1,50 Euro, w kolorze - 1,90 Euro. **Ogłoszenia firmowe** - 1 cm²: strona 3 i ostatnia w kolorze - 2,50 Euro. **Ogłoszenia ekspresowe w internecie** (do 20 słów) - 10 Euro za miesiąc ekspozycji. **Ceny bez podatku.**

Uwaga! Przy wpłatach do 7 dni za ogłoszenia ramkowe pow. 30 Euro udzielamy rabatu: 3 miesiące - 5%, 6 miesięcy - 10%, 12 miesięcy - 15%. Reklamy firmowe (powyżej 9 cm x3 cm) zlecone do opracowania przez grafika „KONTAKTÓW” płatne 30 Euro.

Dojazd: S+U 9 Bahn / stacja Rathaus Steglitz, przesiadka na Bus 186, kierunek Lichterfelde-Süd, przystanek docelowy: Gärtnerstr.

W naszej ofercie ponad 200 modeli samochodów wielu renomowanych marek!!!

● Renault ● Mercedes ● Audi ● BMW ● Volkswagen ● Nissan ● Mini ● Opel ● Toyota ● Dacia ●

Propozycje pana Szulca na STYCZEŃ 2024!!!

RENAULT – MEGANE IV GRANDTOUR EXPERIENCE 1.5 DCI 110 ENERGY STANDHEIZUNG, AHK

81 kW (110 PS), 96.040 km, diesel, 2018, manualna skrzynia biegów, klima, centralny zamek, elektryczne szyby, USB, bluetooth, hak holowniczy, osłona bagażnika, system start-stop, zachowana historia serwisowa

Cena: 12.890 €

RATY od 119 €/mies.

RENAULT - KANGOO RAPID EXTRA 1.2 TCE 115 AUTOMATIK

84 kW (114 PS), 26.500 km, benzyna, 2019, automatyczna skrzynia biegów, klima, centralny zamek, elektryczne szyby, USB, bluetooth, zestaw głośnomówiący, komputer pokładowy, drzwi przesuwne, zachowana historia serwisowa

Cena: 16.890 €

RATY od 139 €/mies.

RENAULT – TRAFIC COMBI L2H1 2,9T EXPRESSION 1.6 DCI 95 ENERGY

70 kW (95 PS), 139.000 km, diesel, 2017, manualna skrzynia biegów, klima, centralny zamek, elektryczne szyby, tempomat, radio, bluetooth, USB, zestaw głośnomówiący, drzwi przesuwne, komputer pokładowy, system start-stop, podgrzewane lusterka

Cena: 16.890 €

RATY od 149 €/mies.

RENAULT – KADJAR LIMITED 1.3 TCE 140 EU6D-T
103 kW (140PS), 45.140 km, benzyna, 2019, manualna skrzynia biegów, klima, elektryczne szyby, tempomat, podgrzewane siedzenia, kontrola trakcji, bluetooth, zestaw głośnomówiący, czyszczenie reflektorów, felgi aluminiowe, system start-stop, zachowana historia serwisowa

Cena: 16.890 €

RATY od 149 €/mies.

RENAULT – CLIO V BUSINESS EDITION 1.0 TCE 90 SITZH+PDC+ALLWETTER

67 kW (91 PS), 32.639 km, benzyna, 2022, manualna skrzynia biegów, klima, centralny zamek, wielofunkcyjna kierownica, ogranicznik prędkości, system nawigacyjny, zestaw głośnomówiący, asystent zmiany pasa ruchu, zachowana historia serwisowa

Cena: 14.390 €

RATY od 129 €/mies.

AUDI – A5 SPORTBACK 2.0 TDI DPF AUTOMATIK
100 kW (136 PS), 94.000 km, diesel, 2016, automatyczna skrzynia biegów, klima, elektryczne szyby, tempomat, wielofunkcyjna kierownica, podgrzewane lusterka, USB, MP3, bluetooth, zestaw głośnomówiący, komputer pokładowy, system start-stop

Cena: 16.890 €

RATY od 149 €/mies.

HYUNDAI – I40CW FIFA WORLD CUP EDITION 1.7 CRDI AHK ALLWETTER SOUNDSYSTEM XENON KURVENLICHT SCHEINWERFER.

100 kW (136 PS), 88.585 km, diesel, 2014, automatyczna skrzynia biegów, klima, centralny zamek, elektryczne szyby, tempomat, felgi aluminiowe, światła przeciwmgielne, CD, MP3, bluetooth, zestaw głośnomówiący, komputer pokładowy

Cena: 12.890 €

RATY od 119 €/mies.

VOLKSWAGEN – TOURAN LIFE BMT 1.6 TDI
77 kW (105 PS), 104.000 km, diesel, 2013, automatyczna skrzynia biegów, klima, elektryczne szyby, tempomat, podgrzewane siedzenia, światła przeciwmgielne, felgi aluminiowe, CD, radio, MP3, komputer pokładowy, system start-stop

Cena: 12.980 €

RATY od 119 €/mies.

Posiadamy w naszej ofercie ponad 300 aut.

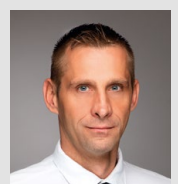
Zobacz nas na:

www.renault-kaufmann.de, www.autokomis-berlin.pl

Oferujemy sprzedaż ratalną oraz leasing samochodów nowych i używanych!

Dogodne spłaty rat dla osób posiadających firmy lub zatrudnionych w Niemczech

Zapewniamy usługi serwisowe oraz przeglądy techniczne w naszych firmowych warsztatach!

p. Cezary Szulca

Tel.: 769923-25

Jedyna tego typu firma w Niemczech. Co nas wyróżnia ?

tradeoffice24.com GmbH, Piotr Winiarski, CEO
Westhafenstr.1 | 13353 Berlin
Tel.: +0049 30 21966038 | Fax: +49 30 21966174
office@tradeoffice24.com
www.tradeoffice24.com

Tylko u nas w jednym miejscu, w jednym zespole i według branży:
wielojęzyczni inżynierowie, ekonomiści, prawnicy, doradcy podatkowi i ubezpieczeniowi,
eksperti marketingu międzynarodowego, tłumacze • Organizacja dystrybucji
towarów i usług • Stała opieka w trakcie otwierania i działalności firmy.
Oferujemy adres, serwis biurowy, prowadzenie księgowości, prowadzenie reprezentacji
i przedstawicielstw firm z Polski • Eksport, import, handel, produkcja.
Międzynarodowe targi i giełdy kooperacyjne. Strategia. Projekty.

Poland Business Center World
Światowe Stowarzyszenie Firm Polskich i Polonijnych

info@PolandBusinessCenter.world
www.PolandBusinessCenter.world

**WSZYSTKIE PORADY
SĄ DARMOWE I W JĘZYKU POLSKIM!**

ZAPRASZAMY!

+49 176 482 077 84 +49 030 818 680 77

teleberlin.pl

INTERNET DOMOWY ✓
INTERNET MOBILNY ✓
TELEFONY KOMÓRKOWE ✓

iPhone SAMSUNG NOKIA SONY HUAWEI MI LG Vodafone Blau ortel O₂ T&T mobilcom ay ylidiz fourfone OTELO

AGENCJA IMPREZ ROZRYWKOWYCH KLON zaprasza na **POLONIJNY BAL KARNAWAŁOWY** 27 STYCZNIA 2024

OMEN-BAND

**Wracamy po 3 letniej przerwie covidowej do Polonijnego Balu, który jest tradycją od 1995 roku.
Serdecznie zapraszamy stałych bywalców i nowych gości, by wspólnie przeżyć
choć jeden dzień karnawału 2024.**

Bal odbędzie się w dniu 27 stycznia 2024 roku w sali Palais am See, Tegel, Wilkestr. 1.
Bilety do nabycia w biurze miesięcznika „Kontakty”
przy Ollenhauer Str. 45, 13403 Berlin, tel.: 030 324 16 32, 0178 6990385, 0176 21137428